

2. Аналитикалық жазба

2025 жылы облыстық мәслихат сессиясының 2021 жылғы 21 қаңтардағы №2/10-VII шешімімен бекітілген Шығыс Қазақстан облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспарының *(бұдан әрі – Даму жоспары)* қолданысы аяқталды.

Оны іске асыру кезеңінде облыстың әлеуметтік-экономикалық даму көрсеткіштері он динамиканы көрсетті.

2021 жылдан 2024 жылға дейін жалпы өңірлік өнім 3,2-ден 5 трлн. теңгеге дейін 1,5 есеге өсті, өнеркәсіп өндірісінің көлемі 1,7 есеге, инвестициялар – 1,6 есеге, құрылыс жұмыстары – 1,9 есеге, ауыл шаруашылығы - 14% - ға ұлғайды.

Президенттің 2025 жылға қарай өңдеуші өнеркәсіп өнімінің экспортын облыс бойынша 1,5 есеге ұлғайту жөніндегі алға қойған міндеті орындалды: экспорт көлемі 2,8 есеге өсіп, 266 млн долларды құраған жоғары технологиялық өнімді қоса алғанда, экспорт көлемі 2,7 млрд АҚШ долларына жетті.

Бес жыл ішінде өңірде 85 әлеуметтік нысан салынды, 2 мың шақырымға жуық автомобиль жолдары мен көшелер жөнделді, 1,6 млн шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді. Бұқтырма көпірі пайдалануға берілді, Катонқарағай және Зайсан аудандарында заманауи әуежайлардың құрылысы жалғасуда.

Шығыс Қазақстан облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспарын іске асыру нәтижесінде 2025 жылға өңірдің әлеуметтік-экономикалық және инфрақұрылымдық дамуы арқыл халықтың өмір сүру деңгейі мен сапасын арттыруға бағытталған іс-шаралар орындалды.

Қабылданған міндеттемелерге қол жеткізу сыртқы және ішкі факторларды пайдалану, табиғ кешеннің әлеуетін сақтау және қоршаған ортаны сауықтыру, облыс халқының тіршілігін қамтамасыз етуге қолайлы жағдайлар жасау есебінен қамтамасыз етілді.

Шығыс Қазақстан облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспарларының жылдар бойынша іске асырылуын талдау:

1) 2021 жылғы Шығыс Қазақстан облысының аумағын дамытудың 2021-2025 жылдарға арналған бағдарламасында Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2018 жылғы 1 желтоқсандағы №104 бұйрығымен бекітілген көрсеткіштердің базалық тізбесіне кіретін 4 бағыт, 1 мақсат, 25 нысаналы индикатор қамтылған.

2021 жылғы есепті тапсыру кезінде *(2022 жылғы 28 ақпан)* жоспарланған 25 индикаторды 13 - қол жеткізілді, 2-ге қол жеткізілмеді, 10-статистикалық деректер жоқ. Түрлі көздерде қаржыландырылатын 356 іс-шара іске асырылды.

Айта кету керек, 2021 жылдың қорытындысы бойынша есеп облыстың бөлінуін есепке алма жасалды *(2022 жылы облыс Шығыс Қазақстан және Абай облыстарына бөлінді)*.

2) Шығыс Қазақстан облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспары 2022 жылды қорытындысы бойынша дамудың 3 негізгі бағытын, 18 мақсатты, 119 нысаналы индикаторды, 19 іс-шараны қамтыды.

2022 жылғы есепті тапсыру сәтінде *(2023 жылғы 28 ақпан)* көзделген 119 индикатордың 78 - қол жеткізілді, 15-ке қол жеткізілмеді, 26-сы бойынша статистикалық деректер жоқ. 197 іс-шара жүзеге асырылды.

3) Шығыс Қазақстан облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспары 2023 жылды қорытындысы бойынша дамудың 3 негізгі бағытын, 18 мақсатты, 121 нысаналы индикаторды қамтыды *(көзделген 125-тен, 4 - тен 2023 жылға арналған жоспарлы мәндер болмаған)*.

2023 жылғы есепті тапсыру кезінде *(2024 жылғы 28 ақпан)* жоспарланған 121 индикатордың 75 не қол жеткізілді, 11-не қол жеткізілмеді, 35-де деректер болған жоқ. 228 іс-шара іске асырылды.

4) Шығыс Қазақстан облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспары 2024 жылды қорытындысы бойынша дамудың 4 негізгі бағытын, 31 мақсатты, 19 түйінді ұлттық индикаторды және 82 нысаналы индикатор мен нәтижелер көрсеткішін қамтыды.

2024 жылғы есепті тапсыру сәтінде *(2025 жылғы 28 ақпан)* 101 индикатор мен көрсеткіштен ТҰИ, 10 нысаналы индикатор және 55 көрсеткішке қол жеткізілді, 2 ТҰИ, 8 көрсеткішке қол жеткізілмеді, 15 ТҰИ, 3 индикатор және 4 нәтиже көрсеткіші бойынша деректер жоқ.

2024 жылы 239 іс – шара іске асырылды, оның ішінде 224 - і орындалды, 11-і орындалмады, 4-і ақпарат болған жоқ.

5) Шығыс Қазақстан облысының 2025 жылға арналған 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспары дамудың 4 негізгі бағытын, 32 мақсатты, 19 түйінді ұлттық индикаторды, 13 нысаналы индикаторды және нәтиженің 68 көрсеткішін қамтиды.

2026 жылғы 29 ақпандағы жағдай бойынша 100 индикатор мен көрсеткіштен 9 нысаналы индикаторға және 49 нәтиже көрсеткішіне қол жеткізілді, 2 ТҰИ, 2 нысаналы индикатор, 5 нәтиже көрсеткішіне қол жеткізілмеді, 4 нәтиже көрсеткіші ішінара орындалды, 17 ТҰИ, 2 нысаналы индикатор және 10 нәтиже көрсеткіші бойынша деректер жоқ (жылдық статистикалық деректер жарияланбады, ведомстволық әкімшілік жылдық есептер қалыптастырылмады).

2025 жылы 329 іс – шара жоспарланған, оның 217 – сы орындалды, 68 - і ішінара орындалды, 33-орындалмады, 11-де ақпарат жоқ (жылдық статистикалық деректер жарияланбады, ведомстволық әкімшілік жылдық есептер қалыптастырылмады).

2025 жылдың қорытындысы бойынша қойылған мақсаттарға қол жеткізу мынадай деректермен сипатталады.

I БАҒЫТ: ЭКОНОМИКАНЫҢ БЕРІК ІРГЕТАСЫ

Қойылған 5 мақсатты іске асыру үшін 4 негізгі ұлттық индикатор және нәтиженің 4 көрсеткіші көзделген.

Түйінді ұлттық индикаторлар (бұдан әрі – ТҰИ):

- Экономиканың нақты өсу қарқыны (2025 жылға арналған жоспар - өткен жылға қатысты 4,5%);
- Еңбек өнімділігінің жинақталған өсу индексі, 2022=100 (жоспар – 117,1%);
- Өңдеу өнеркәсібі өнімдерінің экспорты (жоспар - 2 936 АҚШ млн. доллары);
- Суармалы егіншілікте су үнемдеу технологияларын енгізу есебінен суармалы суды үнемдеу (жоспар – жылына 28,9 млн. текше метр).

Жыл қорытындысы бойынша нәтиженің 4 көрсеткішіне қол жеткізілді, 4 ТҰИ бойынша жылдық статистикалық деректер қалыптастырылған жоқ.

Мақсаттар бойынша қол жеткізу:

Мақсат: Жалпы қосылған құнды арттыру арқылы еңбек өнімділігін арттыру, 2 ТҰИ.

Облыстың жалпы өңірлік өнімінің көлемі 2025 жылғы қаңтар-қыркүйекте 3 512,9 млрд. теңген (ҚР бойынша үлесі - 3,5%) құрады. Жан басына шаққандағы ЖӨӨ - 4 865,2 мың теңге.

Облыстың ЖӨӨ-дегі ең үлкен үлесті 38,5% (1 350,8 млрд. теңге) үлесімен өнеркәсіптік өндіріс көтерме және бөлшек сауда – 17,6, % (617,8 млрд. теңге) жылжымайтын мүлікпен операциялар 8,1% (283 млрд. теңге), құрылыс – 7,5% (263,1 млрд. теңге), ауыл шаруашылығы-5,8% (202,1 млрд. теңге).

2025 жылы жалпы өңірлік өнімнің өсуі 5,0 трлн. теңгеден астам көлемде болжанады.

2025 жылға статистикалық деректер жоқ. 2025 жылғы алдын ала деректер 2026 жылдың тамызында жарияланады.

Статистикалық деректерге сәйкес, ТҰИ Еңбек өнімділігінің жинақталған өсу индексі облыс бойынша 2025 жылдың 9 айында 1 жұмыспен қамтылған халыққа 95,2% немесе 9,2 млн. теңген құрады. Салалар бөлінісінде: өңдеу өнеркәсібіндегі еңбек өнімділігі 20 572,6 мың теңгеге, өнеркәсіп - 16 273,0 мың теңгеге, құрылыс – 12 250,1 мың теңгеге, көлік және қоймалау – 3 881,7 мың теңгеге ауыл, орман және балық шаруашылығы – 6 303,8 мың теңгеге, жылжымайтын мүлікпен операциялар - 48 323,2 мың теңгеге жетті.

2025 жылға статистикалық деректер жоқ. 2025 жылғы алдын ала деректер 2026 жылдың тамызында жарияланады.

Мақсат: Шикізаттық емес тауарлардың экспортын дамыту және ілгерілету (1 ТҰИ)

2022-2024 жылдары шикізаттық емес тауарлар экспортының көлемі 2 550,9 млн. АҚШ долларынан 2 698,4 млн. АҚШ долларына дейін ұлғайды.

Жедел деректер бойынша 2025 жылдың 11 айында ТҰИ Өңдеу өнеркәсібі өнімдерінің экспорты 2 365, 9 млн. АҚШ долларын құрады (жоспар бойынша - 2 936,0 млн.)

2025 жылға статистикалық деректер жоқ. 2025 жылғы нақтыланған деректер 2026 жылғы маусымда жарияланады.

Мақсаты: АӨК субъектілерінің бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін жағдай жасау (4 көрсеткіш)

Ауыл шаруашылығы өнімінің жалпы шығарылым көлемі 554,6 млрд. теңгені құрады, 202 жылмен салыстырғанда заттай мәнде 101,8% - ға өсіп, ауыл шаруашылығының ЖІӨ НКІ 102% -ді құрады, оның ішінде өсімдік шаруашылығы бойынша 99,9% - ды, мал шаруашылығы бойынша 104,4% - ды.

Өңделген өнімнің үлесі 33,6-дан 67,5% - ға дейін өсті.

2022 жылы мал мен құстың барлық түрінің еті 133,7 мың тонна, 2023 жылы - 154,5 мың тонна; өсімі 15,5%, 2024 жылы - 4,5% өсіммен 161,4 мың тонна өндірілді.

2025 жылдың қаңтар-желтоқсан айларында облыс бойынша тірі салмағы 164,7 мың тонна мал мен құстың барлық түрінің еті өндірілді, өсімі 2022 жылдың деңгейіне 23,2%.

2022 жылы 220,5 мың тонна сүт өндірілді, 2023 жылы - 3,4% өсіммен 228,0 мың тонна сүт, 2024 жылы - 5,8% өсіммен 241,2 мың тонна сүт өндірілді.

2025 жылғы қаңтар-желтоқсанда 260,5 мың тонна өндірілді (2022 жылға қарай 18,1%).

Шаруашылықтардың барлық санаттарында 2022 жылы ІҚМ басының саны 325,2 мың басты, 2023 жылы - 322,9 мың басты құрады немесе 2022 жылғы деңгейге қарағанда 0,7% - ға, 2024 жылы 361,0 мың басты немесе 2023 жылғы деңгейге қарағанда 11,8% - ға өсті.

2025 жылғы қаңтар-желтоқсанда ІҚМ саны 368,7 мың басты құрады немесе 2022 жылғы деңгейге қарағанда 13,4% - ға өсті.

2022 жылы қой мен ешкі саны 589,2 мың басты, 2023 жылы - 560,9 мың басты, 2024 жылы 551,6 мың басты құрады.

2025 жылы ауыл шаруашылығы дақылдарының егіс алқаптары 616,4 мың га немесе 2022 жылғы деңгейге 95,9% құрады (2022 жылы - 642,4 мың га, 2023 жылы - 638,4 мың га, 2024 жылы - 607,6 мың га). Егіс алқаптарының құрылымында дәнді және бұршақты дақылдар 2025 жылы 240,8 мың га немесе 39% (2022 жылы - 285,6 мың га, 2023 жылы - 287,6 мың га, 2024 жылы - 254 мың га), майлы дақылдар 260,3 мың га немесе 42% (2022 жылы - 209,8 мың га, 2023 жыл - 212,2 мың га, 2024 жыл - 223,7 мың га), көкөністер - 3,32 мың га немесе 0,5% (2022 жыл - 4,6 мың га, 2023 жыл - 4,6 мың га, 2024 жыл - 3,2 мың га) және картоп 7,5 мың га немесе 1,2% (2022 жыл - 11,8 мың га, 2023 жыл - 11,0 мың га, 2024 жыл - 8,1 мың га).

2025 жылдың қорытындысы бойынша дәнді және дәнді - бұршақты дақылдардың жалпы жиналымы 526,3 мың тоннаны немесе 2022 жылдың деңгейіне 99,6% - ға құрады (2022 жылы - 528, мың тонна, 2023 жылы - 386,8 мың тонна, 2024 жылы - 581,8 мың тонна), орташа өнімділік 22,1 ц/га-ға жетті (2022 жылы - 18,6 ц/га, 2023 жыл - 13,8 ц/га, 2024 жыл - 23 ц/га).

Майлы дақылдардың жалпы жиыны 496,1 мың тоннаны құрады немесе 2022 жылға қарай 126,9% - ға (2022 жылы - 390,7 мың тонна, 2023 жылы - 356,0 мың тонна, 2024 жылы - 423,3 мың тонна) орташа өнімділік 21 ц/га құрады (2022 жылы - 18,7 ц/га, 2023 жылы - 16,9 ц/га, 2024 жыл - 19,1 ц/га).

Көкөністердің жалпы өнімі 112,7 мың тоннаны құрады, орташа өнімділігі 339,4 ц/га.

2025 жылы субсидиялау бағдарламалары шеңберінде облыстың АӨК дамуын қолдауға 24,14 млрд. теңге бағытталды.

АӨК инвестициялық жобаларына жеңілдікпен кредит беру бағдарламасы шеңберінде 10,9 млрд. теңге сомасында кредиттер сүт-тауар фермаларын салудың/реконструкциялаудың 6 жобасы бойынша берілді, оның ішінде Алтай ауданында 2 ферма, Ұлан ауданында - 1 ферма және Шемонаиха ауданында - 3 ферма.

2024 жылдың қаражаты есебінен АӨК инвестициялық жобаларын жеңілдетілген кредитте бағдарламасы шеңберінде 3 млрд. теңге сомасында кредиттер 3 жоба бойынша берілді, оның ішінде «Елжас» ЖШС 600 басқа тауарлық сүт фермасын жаңғырту және кеңейту - 1, 2 млрд. теңге; «Восток Сүт» ЖШС ірімшік өндірісін кеңейту - 0,4 млрд. теңге. теңге; «TarbagataiAgro» ӨКК қазіргі заманғы су үнемдеу технологияларын пайдалана отырып суару - 1,4 млрд. теңге.

2023 жылдан бастап «Ауыл аманаты» жобасы іске асырылуда. Негізгі мақсат-ауыл халқының әл-ауқатын арттыру, жұмыссыздықты азайту. 2023 жылы 1,5 млрд. теңгеге 213 кредит берілді, 23 жұмыс орны құрылды.

2025 жылы 2024 жылдың қаражаты есебінен «Ауыл аманаты» бағдарламасы аясында 362 жұмыс орнын құра отырып, ауыл шаруашылығы өнімін қайта өңдеу, өсімдік шаруашылығы және мал шаруашылығы саласында 2,5 млрд. теңге сомасына 187 жоба қаржыландырылды, оның ішінде:

- туризм 1 279,0 млн. теңге сомасына 75 жоба, үлесі 51,2%;
- ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу 475 млн. теңге сомасына 46 жоба, үлесі 19%;
- ауыл шаруашылығы емес қызмет сомасы 429,9 млн. теңгеге 38 жоба, үлесі 17,2%;
- техника мен жабдықтарды сатып алу 159 млн. теңге сомасына 15 жоба, үлесі 6,4%;
- өсімдік шаруашылығы сомасы 115 млн. теңгеге 8 жоба, үлесі 4,6%;
- құс шаруашылығы сомасы 42,2 млн. теңгеге 5 жоба, үлесі 1,6%.

Сонымен қатар, 2025 жылға осы бағдарлама аясында 3 млрд. теңге бөлінді. 2025 жылдың қорытындысы бойынша 172,9 млн. теңге сомасына 9 жоба қаржыландырылды:

- туризм - 3 жоба (92,3 млн. теңге);
- ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу-2 жоба (24,5 млн. теңге);
- техника мен жабдықтарды сатып алу 2 жоба (18,5 млн. теңге);
- мал шаруашылығы-2 жоба (37,6 млн. теңге).

АӨК инвестициялық жобаларын іске асыру жөніндегі жол картасы шеңберінде 2023 жылы 35,1 млрд. теңгеге 15 жоба іске асырылды, 2024 жылы 20,6 млрд. теңгеге 14 жоба іске асырылды. 2025 жылы 41,5 млрд. теңге сомасына 6 жоба іске асырылды, оның ішінде суармалы егіншілікте - 0,237 млрд. теңгеге 1 жоба, ауыл шаруашылығы өнімін қайта өңдеу бойынша - 26,4 млрд. теңгеге 1 жоба, астық қоймалары бойынша - 4,5 млрд. теңгеге 2 жоба; сүт мал шаруашылығында - 10,1 млрд. теңгеге 1 жоба, ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу бойынша-1 жоба етті мал шаруашылығында 0,200 млрд. теңге сомасына 1 жоба.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіштеріне қол жеткізілді:

- ет өңдеу үлесі 91% құрады (жоспар - 80%);
- сүтті өңдеу үлесі 49,6% құрады (жоспар – 42,7%);
- майлы дақылдарды (күнбағыс) өңдеу үлесі 122% құрады (жоспар -100%);
- қарақұмықты өңдеу үлесі 186% - ға жетті (жоспар - 86%).

Мақсат: Су шаруашылығы инфрақұрылымын дамыту

Ауыл шаруашылығында су шығыны деңгейін төмендету үшін облыста су тасымалдау арналары арқылы Тарбағатай ауданының Қандысу су қоймасы құрылыстарын қайта жаңарту жоспарланған. Су қоймасының мұнара басқармасы апатты жағдайда. Республикалық бюджет қаражаты есебінен "Қазгипроводхоз институты" ЖШС 2022 жылы көп факторлы тексеру жүргізді, 2023 жылы бөгеттің қауіпсіздік декларациясы әзірленді, оның қорытындысында су қоймасы апатты деп танылды.

ҚР ПМ Су шаруашылығы комитетінің мемлекеттік сатып алу конкурсының қорытындысы бойынша жобалау ұйымымен объектіні қайта жаңарту бойынша ЖСК әзірлеуге шарт жасалды. ЖСК әзірлеу аяқталды, мемлекеттік сараптаманың оң қорытындысы алынды.

Мақсат: Су ресурстарын басқару тиімділігін арттыру, 1 ТҰИ - Суармалы егіншілікте су үнемдеу технологияларын енгізу есебінен суармалы суды үнемдеу (жоспар – жылына 28,9 млн. текше метр). 2025 жылы статистикалық деректер жоқ. 2025 жылғы деректер 2026 жылдың сәуірінде жарияланады.

2024 жылы су үнемдеу технологиялары 1,027 мың га аумаққа енгізілді.

Суармалы егіншілікте 1159 млн. теңгеге 5 жоба іске асырылды:

- Ұлан ауданында 250 га ("Секе Нұр" ЖШС), 150 га ("Рамагро" ШҚ), 160 га ("Багратион" ЖШС) суару жүйелерін орнату бойынша 3 жоба;
- Зайсан ауданында 87 га ("Рахат 88" ЖШС), 380 га ("Әмір" ШҚ) тамшылатып суару технологияларын енгізу бойынша 2 жоба.

Ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілерге су жеткізу бойынша көрсетілетін қызметтердің құнын субсидиялау бағдарламасы шеңберінде облыстың ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілердің 2 өтінімі бойынша 11,68 млн. теңге төленді.

2025 жылы су үнемдеу технологиялары 0,837 мың га аумаққа енгізілді.

II БАҒЫТ: ЖАҢА ӨСУ НҮКТЕЛЕРІ

Қойылған 3 мақсатты іске асыру үшін 3 ТҰИ қол жеткізу көзделген:

- «Иновация саласындағы белсенділік деңгейі»;
- «Орналастыру орындарымен қызмет көрсетілетін ішкі туристер саны»;
- «Орналастыру орындарымен қызмет көрсетілетін келуші туристер саны».

Жыл қорытындысы бойынша 3 ТҰИ бойынша статистикалық деректер жоқ.

Мақсаттар бойынша қол жеткізу:

Мақсат: Ұлттық инновациялық жүйені дамыту, 1 ТҰИ – «Иновациялар саласындағы белсенділік деңгейі» (жоспар - 14,5%).

2025 жылға статистикалық деректер жоқ, 2025 жылғы деректер 2026 жылғы маусымда жарияланады.

2022-2023 жылдары инновациялық-белсенді кәсіпорындардың саны 114-тен 131-ге дейін өсті.

2023 жылдың қорытындысы бойынша инновациялық өнім көлемі 24,8 млрд. теңгені құрады.

Осы индикаторға қол жеткізу үшін креативті экономика секторы белсенді дамып келеді.

Облыстағы креативті саясатты облыстық филармония жанындағы креативті индустрияны дамыту бөлімі және Өскемендегі «Креативті индустрияны дамыту орталығы» жүзеге асырады. Креаторлар, жобалар мен оқиғалар каталогы үшін creative-shygys.kz онлайн-платформасы әзірленді. Гранттар мен жаңалықтар туралы ақпарат Instagram және @shygys.creative.hub Telegram арнасында жарияланады.

2025 жылы «Ғасырлық дәстүрлер» республикалық кілем тоқу фестивалі (26 шебер), Алматы, Астана және Санкт-Петербург сарапшыларының қатысуымен «Shygys creative hub» креативті индустриялар форумы, «Қазақстандағы креативті экономика және креативті туризм» оқыту бағдарламасы және дөңгелек үстелі (ESG, тұрақты даму және UNESCO желісіндегі интеграцияны ескере отырып), «Мәдениет және өнер мекемелерінің қызметіндегі жасанды интеллект» халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы (Қазақстан, Ресей, Беларусь елдерінен 70 маман), «Креативті индустриялар өңірдің инвестициялық тартымдылығының факторы ретінде» атты семинары (спикер Айка Алеми), шығармашылық идеялар мен жобаларды қалыптастыру үшін «МЕАП-СТАРТ» ашық форумы өткізілді.

Шеберлік сыныптары мен шығармашылық кездесулер өткізу үшін «Shygys creative hub» шығармашылық индустриялар кабинеті жұмыс істейді.

Мақсат: Ішкі туризмді дамыту үшін қолайлы туристік ортаны қалыптастыру (1 ТҰИ).

2023-2024 жылдары орналастыру орындарында қызмет көрсетілген ішкі туристер саны 351,7-ден 409,7 мың адамға дейін, орналастыру орындарының саны 334-тен 367 бірлікке дейін, төсек-орындардың саны 20 058-ден 20 514 бірлікке дейін, көрсетілген қызметтер көлемі 5 922,3-тен 7 962,0 мың теңгеге дейін, туристік саланың негізгі капиталына инвестициялар көлемі 12,3-тен 14,9 млрд. теңге өсті.

2025 жылы Алтай ауданында 300 орындық «Достық» мейрамханасы бар 52 төсек-орынға арналған қонақ үйдің құрылысы аяқталды, Катонқарағай ауданында қосымша 25 төсек-орын құра отырып, «Баян» қонақ үйін қайта жаңарту жүргізілді. Риддер қаласында 70 төсек-орынға арналған РИДДЕР СТН қонақ үйі пайдалануға берілді.

ШҚО туристификация картасы бекітілді, оған сәйкес қажетті инфрақұрылымды жүргізу үшін жағажай, тау шаңғысы, емдеу-сауықтыру, экологиялық және ауылдық туризм бағыттары бойынша 23 басым туристік аумақ бекітілді.

2025 жылдың 9 айының қорытындысы бойынша ТҰИ орналастыру орындарында қызмет көрсетілген ішкі туристер саны – 351 мың адамды құрады (жоспар – 507 мың адам).

2025 жылға статистикалық деректер жоқ. 2025 жылғы деректер 2026 жылдың сәуірінде жарияланады.

Мақсат: Қазақстанның елдік туристік брендін қалыптастыру және оның оң имиджін қалыптастыру (1 ТҰИ).

2023-2024 жылдары орналастыру орындары қызмет көрсететін келуші туристер саны 18 345-те 18 070 адамға дейін азайды.

Шығыс Қазақстан облысының туристік брендін қалыптастыру үшін 2025 жылы «Бұқтырма балықшысы 2025», «Алтай - түркі әлемінің алтын бесігі», «Дүниежүзілік туризм күні», «Шығыс салбурыны 2025», «Қысқы туристік маусымның ашылуы» атты бұқаралық іс-шаралар өткізілді.

2024 жылдың 9 айының қорытындысы бойынша ТҰИ орналастыру орындарында қызме көрсетілген келуші туристер саны 14,5 мың адамды құрады (жоспар - 39 мың адам).

2025 жылы статистикалық деректер жоқ. 2025 жылғы деректер 2026 жылдың сәуірінде жарияланады.

III. БАҒЫТ: ЭКОНОМИКА МЕН ҚОҒАМНЫҢ ТҮПКІЛІКТІ ӨЗГЕРІСТЕРІ

Алға қойылған 2 мақсатты іске асыру үшін 5 ТҰИ қол жеткізу көзделген:

- «ЖӨӨ-дегі ШОБ ЖҚҚ үлесі»;
- «ЖӨӨ-дегі орта кәсіпкерліктің ЖҚҚ үлесі»;
- «Негізгі капиталға инвестициялар»;
- «Негізгі капиталға сыртқы инвестициялардың үлесі»;
- «Тікелей шетелдік инвестициялардың жалпы ағыны».

Жыл қорытындысы бойынша 3 ТҰИ бойынша деректер жоқ, 2 ТҰИ-ға қол жеткізілген жоқ, мақсаттар бойынша қол жеткізу:

Мақсат: Кәсіпкерлердің өсуін жеделдету (2 ТҰИ)

2022-2024 жылдары жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 1 282 бірлікке өсті, 2024 жылы – 141-ге ұлғайды және 62 757 бірлікті құрады, өндірілген өнім көлемі 682 млрд. теңгеге немесе 48,4% - ға өсті.

2025 жылы субсидиялау, кредиттерге кепілдік беру және гранттар беру түріндегі мемлекеттік қолдау құралдары бойынша облыстық бюджеттен 1,5 млрд. теңге бөлінді, қаражат толық көлемде игерілді, оның ішінде:

- ШОК субъектілерінің 129 жобасы бойынша 9,4 млрд. теңге кредит сомасына субсидиялау берілді;

- 12,7 млрд. теңге кепілдік сомасына 144 жобаға кепілдік берілді;
- 83,3 млн. теңге сомасына инженерлік инфрақұрылымды жүргізу бойынша 1 жоба мақұлданды;
- әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілеріне 48,8 млн. теңге сомасына 11 мемлекеттік грант берілді.

2025 жылы ШОБ субъектілерінен салық аударымдарының көлемі 244,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2024 жылмен салыстырғанда 47,8% - ға артық (165,2 млрд. теңге).

ШОК-тың негізгі капиталына салынған инвестициялар көлемі 566,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2024 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 3,4% – ға аз (585,9 млрд. теңге), НКИ-93,9%.

2025 жылы «Ақ-Ниет» ШОБ субъектілерін жеңілдікпен қаржыландырудың өңірлік бағдарламасын іске асыру шеңберінде жылдық 12,6% мөлшерінде бірыңғай сыйақы мөлшерлемесін енгізу салдарынан «Даму «КДҚ» АҚ атынан қаржы агенттігімен кредиттік шарт жасалмады. Осыған байланысты 2025 жылғы қарашада 325,0 млн теңге мөлшерінде көзделген бюджет қаражаты оларды игермеу қаупін болдырмау үшін бюджетке қайтарылды. Сонымен қатар, 2025 жылы осы бағдарлама бойынша қайтарымды қаражаттан 2,5 млрд. теңге сомасына 225 жоба кредиттелді.

2025 жылдың 9 айының қорытындысы бойынша ТҰИ ШОБ ЖҚҚ-ның ЖӨӨ-дегі үлесі облыстың жалпы өңірлік өнімінен 24,4 % (856,7 млрд. теңге) құрады (қаңтар-маусым айларында 2 211,5 млрд. теңге) (2025 жылға арналған жоспар– 24,4%).

2025 жылы статистикалық деректер жоқ. 2025 жылғы деректер 2026 жылдың үшінші тоқсанында ресми түрде жарияланады.

2022-2024 жылдары орта кәсіпкерлік субъектілерінің саны 19 бірлікке өсті (2022 жылы – 125 бірлік, 2024 жылы-144 бірлік).

2025 жылдың қорытындысы бойынша жұмыс істеп тұрған орта кәсіпкерлік субъектілерінің саны 132 бірлікті құрады.

2025 жылдың 9 айының қорытындысы бойынша ТҰИ ЖӨӨ-дегі орта кәсіпкерліктің ЖҚҚ үлесі 9,0% (317,2 млрд. теңге) құрады (2025 жылға арналған жоспар– 8,8%).

2025 жылы статистикалық деректер жоқ. 2025 жылғы деректер 2026 жылдың үшінші тоқсанында жарияланады.

Мақсат: ЖӨӨ-ге инвестициялар көлемін ұлғайту (3 ТҰИ)

2022-2024 жылдары өңір экономикасына шамамен 2 трлн. теңге инвестиция салынды. (2022 ж. 555,3 млрд. теңге, 2023 ж. – 648,6 млрд. теңге, 2024 ж. - 768,2 млрд. теңге).

Қаржыландыру көздері бойынша инвестициялар құрылымында кәсіпорындардың меншік қаражаты 61,8%, республикалық бюджет – 10 %, жергілікті бюджет – 18,9%, банктердің кредиттері

1,4%, басқа қарыз қаражаттары – 8% алады.

2025 жылдың қорытындысы бойынша негізгі капиталға инвестициялар көлемі 838,1 млрд теңгеге жетті (жоспар – 1 065 млрд. теңге), өсу қарқыны – 109,1% (НКИ – 105,2%), оның ішінде жек инвестициялар көлемі 8,1% - ға өсіп, 615,7 млрд. теңгені құрады.

Өңдеу өнеркәсібіне 53,6 млрд. теңге, тау – кен өндіру өнеркәсібіне және карьерлерді қазуға 86,9 млрд. теңге, көлік және қоймалау – 124 млрд. теңге, жылжымайтын мүлікпен операциялар – 92, млрд. теңге, электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық сумен және кондиционерленген ауамен жабдықтау-39,3 млрд. теңге, құрылыс-30,2 млрд. теңге, білім беру – 39,2 млрд. теңге, көтерме және бөлшек сауда, автомобильдер мен мотоциклдерді жөндеу-6,3 млрд. теңге, ауыл, орман және балық шаруашылығы-41,3 млрд.теңге.

Қазіргі уақытта инвестициялық жобалардың жалпыұлттық пулында өңірдің 1 192,9 млрд теңгеге, өнеркәсіп, ауыл шаруашылығы, сауда, энергетика және туризм салаларында 65 жобасы іске асырылуда, олар ұлттық цифрлық инвестициялық платформаға (ҰБТО) енгізілген.

Оның ішінде 105,3 млрд. теңгеге 18 инвестициялық жоба пайдалануға берілді.

2022 - 2024 жылдары негізгі капиталға сыртқы инвестициялардың үлесі негізгі капиталға салынған инвестициялардың жалпы көлемінің 3,2% - (немесе 21 млрд. теңге) негізгі капиталға салынған инвестициялардың жалпы көлемінің 6,63% - до (50,9 млрд. теңге) дейін өсті.

2025 жылы негізгі капиталға салынған сыртқы инвестициялар көлемі 60,5 млрд. теңгені құрады.

2025 жылдың қорытындысы бойынша ТҰИ «Негізгі капиталға сыртқы инвестициялардың үлесі» жоспарлы мәнге жеткен жоқ (жоспар – 234,3 млрд. теңге).

2022 - 2023 жылдары облыстың тікелей шетелдік инвестицияларының жалпы ағыны 2 201,6 млн АҚШ долларынан 1 677,6 млн. АҚШ долларына дейін төмендеді.

2024 жылдың қорытындысы бойынша тікелей шетелдік инвестициялардың жалпы ағыны 571, млн. АҚШ долларын құрады.

Тікелей шетелдік инвестицияларды (ТШИ) тартудың жоспарлы көрсеткіштері бойынша Шығыс Қазақстан облысы Алматы қаласы мен Атырау облысынан кейін Қазақстан Республикасы бойынша 3-ші орында. Жоспарлы мәндердің жоғары деңгейі Облыстың Абай облысын құрумен әкімшілік аумақтық бөлінуіне байланысты, бұл ретте ШҚО үшін ТШИ көрсеткіштері түзетілмеді және ұлғаюы жалғастыруда. ШҚО үшін 2025 жылға арналған ТШИ жоспары 2 475 млн. АҚШ долл. (Абай облысы үшін — 154 млн. АҚШ). 2025 жылдың 9 айының қорытындысы бойынша ШҚО-да жоспарды орындалуы 1 617,6 млн. АҚШ долл. (65,4 %), бұл 2024 жылғы деңгейден едәуір асып түседі (34% немесе 571,8 млн. АҚШ). Орындалу пайызы бойынша орташа позицияларға қарамастан, аймақ жоспарлардың абсолютті көлемі бойынша көшбасшыларға жатады және жоғары базалық жүктем кезінде тұрақты нәтижелерді көрсетеді.

2025 жылы ҚР Ұлттық банкінің ТҰИ «Тікелей шетелдік инвестициялардың жалпы ағыны бойынша статистикалық деректері (жоспар – 2475 млн. АҚШ доллары) жоқ. 2025 жылдың қорытындысы бойынша тікелей шетелдік инвестициялар бойынша деректер 2026 жылғы наурыздың жарияланады.

IV. БАҒЫТ: ӨМІРДІҢ ЖОҒАРЫ САПАСЫ

Денсаулық сақтау

Қойылған 3 мақсатты іске асыру үшін 1 ТҰИ: «Туған кездегі өмір сүру ұзақтығы», нысаналы индикаторға және нәтиженің 27 көрсеткішіне қол жеткізу көзделген.

2022 жылы туған кездегі өмір сүру ұзақтығы 72,37 жасты, 2023 жылы - 73,20 жасты, 2024 жыл – 73,41 жасты құрады.

2025 жылы ТҰИ «Туған кездегі өмір сүру ұзақтығы» (жоспар – 74,2 жас) бойынша статистикалық деректер жоқ, 2025 жылдың сәуір айында жарияланады.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиженің тек 19 көрсеткішіне қол жеткізілді, көрсеткішке қол жеткізілмеді, 1 ТҰИ, 3 нысаналы индикатор және 7 көрсеткіш бойынша деректер жоқ.

Мақсаттар бойынша қол жеткізу:

Мақсат 1. Денсаулық сақтау саласында тиімді профилактиканы қамтамасыз ету және халықтың салауатты өмір салтын ұстануын қалыптастыру (1 нысаналы индикатор, 6 нәтиже)

көрсеткіші)

Индикаторға қол жеткізу үшін медицина қызметкерлері СӨС мамандарымен бірлесіп 202 жылдың қорытындысы бойынша 100 908 адамды қамтитын 14 702 іс-шара өткізді. Сондай-ақ, облы бойынша аурулардың алдын алу және салауатты өмір салтын насихаттау бойынша 31 387 дан инфокоммуникациялық материалдар (буклеттер, парақшалар) таратылды.

2025 жылы психоактивті заттарды қолданумен психикалық және мінез - құлық бұзылыстары ба адамдардың 100 мың тұрғынына шаққанда бастапқы сырқаттанушылық көрсеткіштерінің төмендеу байқалады – 29,1% - ға, ал ПБЗ қолданбай психикалық бұзылулары бар адамдар-13,6% - ға өсті. 202 жылы психоактивті заттарды (ББЗ) қолданумен алғаш рет алынған науқастардың саны – 644 (202 жылы – 913) абсолютті сандарда – 29,4% – ға, 100 мың тұрғынға шаққанда бастапқы сырқаттанушылық – 88,8 (2024 жылы-29,1) төмендеді.

Балаларды профилактикалық тексеру қорытындысы бойынша балалар арасында (0-14 жас семіздікпен сырқаттанушылықтың 100 мың тұрғынға шаққанда 41,3% - ға өсуі анықталды (алдын ал деректер). Балалар мен жасөспірімдердегі семіздіктің себептері: физикалық белсенділіктің болмауы оқшауланған жағдайлар - тұқым қуалаушылық, дұрыс тамақтанбау салдарынан метаболикалық бұзылулар. Семіздіктің негізгі себебі-ағзаның тұтынатын энергиясы мен оның тамақпен қамтамас етілуі арасындағы тепе-теңдіктің бұзылуы. Бұл бағытта медицина қызметкерлерімен жән психологтармен дұрыс тамақтану тақырыбында жұмыс жүргізілуде. Оқушылар арасында фастфудты алдын алу, дұрыс тамақтану дағдыларын қалыптастыру, мінез-құлық факторлардың алдын алу. Қал мектептерінде денсаулықты сақтау, жаман әдеттердің алдын алу мәселелері бойынша оқушыларғ дәрістер өткізілді. Салауатты тамақтану және жаман әдеттер мәселелері бойынша әлеуметті желілерде инфографика шығарылды.

2025 жылы **Салауатты өмір салтын ұстанатын азаматтардың үлесін ұлғайту нысанал индикатор орындалмады - 28,9% (жоспар 31%).**

Салауатты өмір салтын ұстанатын азаматтардың үлесін «Ұлттық қоғамдық денсаулы орталығы» жылына 1 рет әлеуметтік сауалнама жүргізу жолымен айқындайды. Әдістем Қазақстан азаматтары арасында жылына 1 рет барлық өңірлерде 18 жасстан асқан адамдарды кездейсоқ іріктемелі жиынтығына сауалнама жүргізу арқылы жүргізіледі.

Мақсатқа жету үшін **нәтиженің 6 көрсеткіші көзделген**, оның ішінде 2025 жылдың қорытындысы бойынша:

3 көрсеткішке қол жеткізілді:

– Психоактивті заттарды қолдану салдарынан психикалық және мінез-құлық бұзылыстарымен сырқаттанушылықтың төмендеуі 100 мың тұрғынға шаққанда 88,8 құрады (жоспар-153,54).

- 1000 жұқтырмаған халыққа шаққанда жаңа АИТВ жұқтырғандардың анықталуы (ТДМ индикаторы) 1000 жұқтырмаған халыққа шаққанда 0,39 құрады (жоспар – 0,57).

- В гепатитімен сырқаттанушылықтың төмендеуі 100 мың тұрғынға шаққанда 0,14 құрады (жоспар -0,50).

1 көрсеткіш орындалмады:

- Балалар арасында семіздікпен сырқаттанушылықтың төмендеуі (0 – 14 жас) 100 мың тұрғынға шаққанда 199,9 құрады (жоспар -111,3).

2 көрсеткіш бойынша статистикалық деректер жоқ (2026 жылғы сәуірде жарияланатын болады):

- Жүрек-қан тамырлары, онкологиялық, созылмалы респираторлық аурулар мен қант диабетінен 30-70 жас аралығындағы мезгілсіз өлім қаупінің төмендеуі (жоспар - 17,1%).

- Абайсызда уланудан болатын өлім-жітімді азайту (жоспар-100 мың тұрғынға 1,16).

Мақсат 2. Көрсетілетін медициналық қызметтердің қолжетімділігі мен сапасы жақсарту (1 нысаналы индикатор, 18 нәтиже көрсеткіші)

Облыста балалар денсаулығын жақсартуға, онкологиялық және жүрек - қан тамырлар ауруларымен күресуге, медициналық кадрлардың біліктілігін арттыруға, бастапқы буынд жаңғыртуға және алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуге, денсаулық сақтауд цифрландыруға, медициналық қызметтер экспортын дамытуға бағытталған жобалар іске асырылуда.

2025 жылдың қорытындысы бойынша 2024 жылмен салыстырғанда облыста жарақаттануда және уланудан 16,2% - ға (104,52-ден 87,60-қа дейін) төмендеу байқалады.

2025 жылдың қорытындысы бойынша 2024 жылмен салыстырғанда облыста қан айналым

жүйесі ауруларынан сырқаттанушылықтың 3,8% - ға (100 мың тұрғынға шаққанда 3922,2-ден 3773,1-ге дейін), туберкулездің 7,1% - ға (100 мың тұрғынға шаққанда 40,9-дан 38-ге дейін), қант диабетіні 9,6% - ға (100 мың тұрғынға шаққанда 471,3-тен 426,2-ге дейін) төмендеуі байқалады. халық).

2025 жылы қатерлі ісіктерден болатын өлім-жітім көрсеткішінің 2,2% - ға (100 мың тұрғынға шаққанда 110,4-тен 112,8-ге дейін), қатерлі ісіктермен сырқаттанушылықтың 1,1% - ға (100 мың тұрғынға шаққанда 350,1-ден 354,1-ге дейін), туберкулезден болатын өлім-жітімнің 7,7% - ға (100 мың тұрғынға шаққанда 110,4-тен 112,8-ге дейін) өсуі байқалады 2024 жыл.

2025 жылдың 12 айында 7410 бала дүниеге келді (2024 ж. - 8353), 2025 жылдың 12 айында сәбилер өлімінің көрсеткіші 1000 тірі туылғанға 6,04 - ті (2024 ж. - 5,41-ді) құрайды. 0-ден 1 жасқа дейін қайтыс болды - 51 бала (2024 ж.- 42) 2024 ж. ұқсас кезеңмен салыстырғанда көрсеткіштің 11,8% - ға өсуі байқалады.

2025 жылғы ана өлімінің көрсеткіші 0 (0 жағдай) құрайды, 2024 жылдың ұқсас кезеңінде 100 мың тірі туылғандарға шаққанда 12,0 (1 жағдай) промиллені құрайды, төмендеу қарқыны - 100%.

Прегравидалды дайындық ерлі - зайыптыларды толыққанды тұжырымдамаға, жүктілікке жән сау баланың туылуына дайындауға бағытталған диагностикалық және емдік-профилактикалық шаралар кешенін қамтиды.

Облыс бойынша РПН бойынша әйелдер саны 373531 адамды құрайды, оның ішінде құнарлы жастағы әйелдер саны-157149, 1А, 2А, 3А, 4А топтарындағы әйелдер саны-12449 (есепті кезеңдер деректері облыстың медициналық ұйымдарының деректері бойынша берілген), оның ішінде 721 (58%) прегравидалық дайындықпен қамтылған (есепті кезеңдер деректері облыстың медициналық ұйымдарының деректері бойынша).

Қазіргі заманғы контрацепциямен құнарлы жастағы (15-49 жас) әйелдерді қамту бойынша жұмыс жалғасуда. Тұрақты негізде акушер-гинекологтар құнарлы жастағы әйелдерді контрацепциямен қамту бойынша мониторинг жүргізеді. Облыс бойынша құнарлы жастағы әйелдердің РПН бойынша - 157149, оның ішінде контрацепцияны қолданатын 87 537 әйел. 2025 жылы көрсеткіш - 55,7 %, 2024 жыл - 72%, 22,6% төмендеді.

Облыс халқы үшін 6 емдеу-профилактикалық мекемеде (Шығыс Қазақстан облыстық ауруханасы, Шығыс Қазақстан облыстық онкология және хирургия көпсалалы орталығы, Ана мен бала орталығы, Шығыс Қазақстан облыстық мамандандырылған медициналық орталығы, Өскемен қаласының №4 қалалық ауруханасы) жоғары технологиялық медициналық көмек көрсетіледі. 2025 жылы ЖЖББ көрсететін медициналық ұйымдардың саны 4-тен 6-ға дейін өсті. 2024 жылдың 1 айында барлығы 364 қызмет көрсетілді, бұл 2023 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 21,1% - ға (287 қызмет) артық. 2025 жылдың 12 айында барлығы 443 қызмет көрсетілді, бұл 2024 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 17,8% - ға (364 қызмет) артық.

Ауыл тұрғындарына уақтылы скринингтік зерттеулер жүргізу мақсатында 7 жылжымалы медициналық кешен ұйымдастырылды. 2025 жылдың 12 айында 220 елді мекенде 51 243 адам тексерілді, жоспар бойынша 44 696 адам (114,6%), 29,1 мың диагностикалық зерттеулер, 18,8 мың зертханалық зерттеулер, 49,4 мыңға жуық бейінді мамандардың консультациялары жүргізілді. Мамандарды зерттеу және тексеру нәтижелері бойынша 850 науқас анықталды, оның 104 диспансерлік есепке алынды.

2025 жылдың 12 айында онкологиялық скринингтік тексеруден - 129 667 адам өтті, оның ішінде РМЖ (жатыр мойны обыры) - 33 470 адам, ршм (сүт безі обыры) - 44 194 адам, КРР (колоректальді обыр) - 52 003 адам.

Шығыс Қазақстан облысының Денсаулық сақтау жүйесінде 2906 дәрігер және 7713 орталық медицина қызметкері жұмыс істейді. Облыс бойынша дәрігерлік кадрларға қажеттілік - 132 дәрігерді құрайды. Тар бейіндегі мамандықтар бойынша дәрігерлердің ең үлкен тапшылығы: ЖПД-44, жалпы Акушерлік және гинекология - 9, анестезиология-реаниматология - 7, кардиология - 8, офтальмология - 6, неврология - 5, психиатрия - 5, хирургия - 4, терапия - 4, отоларингология - 4, реабилитология - 4, Дерматовенерология-3.

2024 жылы жергілікті бюджет есебінен жетекші шетелдік клиникаларда Германияда 3 онколог оқудан өтті. Онкологиялық орталықтың өтінімі бойынша республикалық бюджеттен "радиациялық онкология", "Патологиялық анатомия" мамандықтары бойынша 2 грант, жергілікті бюджетте "радиациялық онкология", "Патологиялық анатомия" мамандықтары бойынша 2 грант бөлінді, резидент оқиды.

2025 жылы шетелде 72 маман оқытылды: босану, онкология, кардиология, хирургия

Гастроэнтерология, шұғыл медицина, рентгенология, ЖИТС, менеджмент, фтизиопульмонология.

Босандыру - 21 (ана мен бала орталығы - 12, № 4 - 2 қалалық аурухана, Күршім рна-2 ауданды ауруханасы, Тарбағатай ауданының аудандық ауруханасы-2, ВКОСМЦ-1, Ука қаласының № емханасы-1) Ресей Федерациясы, Израиль елдерінде оқыту.

Онкология - 8 (онкологиялық орталықтың мамандары) Ресей, Беларусь, Қытай, Үндістан Германия елдерінде оқыту.

Кардиология-2 (№4 қалалық аурухана) Ресейде оқыту.

Хирургия-4 (№4-3 қалалық аурухана, Алтай-1 ШОБ) Түркияда оқыту.

Гастроэнтерология-4 (ВКОБ-1, №4-2 қалалық аурухана, № 1 -1 емхана) Ресейде оқыту.

Шұғыл көмек - 24 (жедел медициналық жәрдем станциясының мамандары) Ресей мен Израильде оқыту. ЖИТС-2 (ШҚО ЖИТС орталығы) Ресейде оқыту. Менеджмент-2 (Тарбағатай РН РБ, Алтай-МСРБ) Германияда оқыту.

Фтизиопульмонология-4, Израильде оқытылған.

2025 жылы «Өлім – жітімнің стандартталған коэффициентін төмендету» (жоспар-100 адамға 7,25) нысаналы индикаторы бойынша статистикалық деректер жоқ, ресми статистикалық ақпарат 2026 жылғы сәуірде жарияланады.

Мақсатқа жету үшін нәтиженің **18 көрсеткіші көзделген**, оның ішінде 2025 жылды қорытындысы бойынша:

14 көрсеткішке қол жеткізілді:

- 0-I сатысында анықталған бастапқы қатерлі ісіктердің үлес салмағының өсуі (ерте диагностика деңгейі) 38,5%–. құрады (жоспар-36,89%).
- Жол-көлік оқиғалары салдарынан өлім-жітім 100 мың тұрғынға шаққанда 8,8 құрады (жоспар – 11,7).
- Туберкулезбен сырқаттанушылықтың төмендеуі (ТДМ индикаторы) 100 мың тұрғынға шаққанда 38,2 құрады (жоспар – 43,5).
- Сәбилер өлімінің төмендеуі тірі туылған 1000 адамға шаққанда 6,04-ті құрады (жоспар-7,5-ті).
- Неонаталдық өлім-жітімнің төмендеуі (ТДМ индикаторы) тірі туылғандардың 1000-на шаққанда 3,64-ті құрады (жоспар-4,59 -‰).
- Балаларды 1 жасқа дейін проактивті бақылаумен және скринингтермен қамту 89%–. құрады (жоспар-80%).
- Бес жасқа дейінгі балалардың өлім-жітім коэффициенті (ТДМ индикаторы) 1000 адамға 8,09 құрады (жоспар-9,8).
- Ана өлім-жітімінің төмендеуі (ТДМ индикаторы) 0 – ді құрады (жоспар-12-ші).
- Әйелдерді прегравидальды даярлықпен қамту 58% -. құрады (жоспар-45%).
- Фертильді жастағы (15-49 жас) әйелдерді заманауи контрацепциямен қамту 55,7% - ға жетті (жоспар – 35%).
- 15-49 жас аралығындағы жүкті әйелдер арасында анемиямен сырқаттанушылықтың төмендеуі (ТДМ индикаторы) 26,9%–. құрады (жоспар-27,5%).
- Жасөспірімдер арасында туудың төмендеуі, 15-17 жас аралығындағы 1000 қызға шаққанда тиісті халықтың 1000 - на 2,5, 15-17 жас аралығындағы жасөспірім қыздарға (жоспар – 3,3) құрады.
- Медициналық ұйымдардың табиғи-техногендік сипаттағы төтенше жағдайларға дайындық деңгейі 80%–. құрады (жоспар-80%).
- Білім мен дағдыларды тәуелсіз бағалаудан сәтті өткен орта білімнен кейінгі техникалық және кәсіптік бағдарламаларға түлектердің үлесі 100%–. құрады (жоспар-96,4%).

Орындалмаған-1 көрсеткіш:

- Ұлттық бағдарламаларға енгізілген барлық вакциналармен имундаумен қамтылған халықтың нысаналы тобының үлесі кемінде 95% (ТДМ индикаторы) 94,5% (жоспар – 95%) құрады.

3 көрсеткіш бойынша статистикалық деректер жоқ (2026 жылғы сәуірде жарияланатын болады):

- Қан айналымы жүйесі ауруларынан болатын өлімнің стандартталған коэффициентін төмендету (жоспар – 151,11).
- Қатерлі аурулардан болатын өлімнің стандартталған коэффициентін төмендету (жоспар – 80,02).

- Өңірлердің медицина қызметкерлерімен қамтамасыз етудің ең төменгі нормативтеріне сәйкес ауыл халқының медицина қызметкерлерімен қамтамасыз етілу деңгейін арттыру (жоспар – 10 000 ауыл халқына 105,6).

Мақсат 3. Халықты медициналық көмекпен жалпы қамтуды қамтамасыз ету (1 нысаналы индикатор, нәтиженің 4 көрсеткіші)

Шығыс Қазақстан облысы бойынша денсаулық сақтау жүйесін қаржыландырудың жалпы көлем 2023 жылы 98,2 млрд. теңгені (облыстық бюджет-10,8 млрд. теңге, әлеуметтік медициналы сақтандыру қоры – 87,4 млрд. теңге), 2024 жылы – 104,5 млрд. теңгені (облыстық бюджет - 10,6 млрд. теңге, әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры – 93,9 млрд. теңге) құрады, 2025 жылы - 111, млрд.теңге (облыстық бюджет – 15,3 млрд. теңге, әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры – 95, млрд. теңге).

Облыс бойынша денсаулық сақтау ұйымдарын медициналық ақпараттық жүйелермен қамту 100% -. құрайды.

Облыс халқы 100% электрондық денсаулық паспорттарымен қамтылған.

Медициналық ұйымдарда цифрлық сауаттылық бекеттері орнатылды. Скринингтен өт қажеттілігі туралы push-хабарламаларды жіберу бойынша жұмыс жүргізілуде. Д-есепте тұрға пациенттерге арнайы мобильді қосымша орнатылады, соның арқасында диспансерлеу бағыт бойынша қабылдауға алдын ала жазылу жүзеге асырылады, электрондық тегін рецепттер және т. (жазылады.

QR-кодтарды көрсете отырып, №086/У, №083/у парақтарын және еңбекке уақытша жарамсызды парағын цифрландыру жүргізілді, бұл оларды электрондық форматта пайдалануға, сондай-а құжаттарды бұрмалаудан аулақ болуға мүмкіндік береді.

Шақыруларды орталықтандыру және оларды шұғыл беру үшін жедел медициналық жәрде станциясының бөлімшелері арасында «Е-Жардем» шақыруды басқарудың автоматтандырылған жүйе енгізілді, сондай-ақ қабылдау бөлімшелерінің шұғыл кабинеттерінің компьютерлерінде «Е-Жардем автоматтандырылған жұмыс орындары орнатылды.

«Damumed» ақпараттық жүйесінде амбулаториялық көмек деңгейіндегі дәрігерге дейінгі жән қарау кабинеттерінің, учаскелік дәрігерлер мен тар мамандардың жеке кабинеттерінің профилактикалық және диспансерлік есепке алу модульдерінің функционалы бар.

2025 жылы «Денсаулық сақтауға арналған мемлекеттік шығыстардың үлесі» нысанал индикаторы бойынша статистикалық деректер жоқ (жоспар ЖІӨ-нің 2,7%), 2026 жылғы тамызда жарияланатын болады.

2 көрсеткішке қол жеткізілді:

- МӨМС жүйесінде халықты қамту деңгейі 88,9% - ға жетті (жоспар – 83,9%).

- медициналық ұйымдар ғимараттарының тозу деңгейінің төмендеуі 25%–. құрады (жоспар 51,78%).

2 көрсеткіш бойынша статистикалық деректер жоқ (2026 жылғы сәуірде жарияланаты болады):

- денсаулық сақтау саласындағы негізгі капиталға инвестициялар (Абай облысымен 2022 жыл дейін) 239,9%–. құрады (жоспар-2019 жылғы деңгейге нақты өсімнен 242,7%).

- халықтың медициналық қызметтерге қанағаттануы (жоспар – 27%).

Білім беру

Қойылған 3 мақсатты іске асыру үшін 3 ТҰИ қол жеткізу көзделген – «PISA тестілеу негізінде орта білім беру нәтижелерінің сапасы (математика, оқу, жаратылыстану), 2 ЦИ, 5 нәтиже көрсеткіші.

Жыл қорытындысы бойынша 2 нысаналы индикаторға, 5 көрсеткішке қол жеткізілді, 3 ТҰИ бойынша деректер жоқ.

ТҰИ PISA тестілеу негізінде орта білім беру нәтижелерінің сапасы ҰБТ бойынша деректер тестілеу әр үш жыл сайын өткізілетіндігіне байланысты жоқ. PISA-2025 халықаралық зерттеуі 2025 жылдың 1 сәуірі мен 6 мамыры аралығында жүргізілді. 33 білім беру ұйымы (қалалық -17, ауылдық - 16), оның ішінде 5 колледж және 28 мектеп таңдалды. ЭЫДҰ PISA - 2025 халықаралық зерттеуінің нәтижелері 2026 жылғы желтоқсанда жарияланады

Мақсаттар бойынша қол жеткізу:

Мақсат 1. Мектеп жасына дейінгі балалардың дағдылары мен дағдыларын дамыту деңгейін арттыру (1 НИ, 1 көрсеткіш)

2022-2024 жылдары балаларды сапалы мектепке дейінгі тәрбиемен және оқытумен қамту 2 жастан 6 жасқа дейін 2,3% - ға өсті (2022 жылы - 97,7%, 2023 жылы - 98,7%, 2024 жылы - 100%).

3 жыл ішінде 5 753 жаңа орын құрылды, оның ішінде 1 670 орындық 17 мектепке дейінгі мекеме (1 657 орындық 16 жекеменшік балабақша және 13 орындық бір мектеп жанындағы шағын орталық) ашылды. Оның ішінде қалада-1522 орынға 14, ауылда-148 орынға 3.

Облыста 379 мектепке дейінгі ұйым жұмыс істейді, оның ішінде 211 балабақша (оның ішінде 93 жекеменшік - 44%), 168 шағын орталық (оның ішінде 1 жекеменшік). Мектепке дейінгі біліммен мұқтаж 32 350 баладан 2 жастан 6 жасқа дейінгі 32 350 бала қамтылды.

2025 жылдың қорытындысы бойынша 2 жастан 6 жасқа дейінгі балаларды сапалы мектепке дейінгі тәрбиемен және оқытумен қамту нысаналы индикаторы орындалды және 100% жетті.

2022-2024 жылдары балалардың мектепалды даярлық деңгейі 5,5% - ға өсті (2022 жылы - 85,7%, 2023 жылы-88,3%, 2024 жылы - 91,2%).

2025 жылы мониторингке мектепалды даярлықтың 10955 (100%) тәрбиеленушісі қатысты, оның ішінде -10 070 бала МЖМБС игерудің жоғары және орташа деңгейін көрсетті. «Дене қасиеттерін дамыту» жоғары деңгей – 7 494 бала (68,4%), орташа – 3 023 бала (27,5%), төмен-438 бала (3,8%); "коммуникативтік дағдыларды дамыту" жоғары деңгей - 6592 бала (60,1%), орташа – 3403 бала (31%), төмен – 960 бала (8,7%); «Әлеуметтік-эмоционалдық дағдылардың қалыптасуы» жоғары деңгейді 6452 бала (58,7%), орташа – 3459 бала (31,6%), төмен – 1044 бала (9,7%)көрсетті; «Танымдық және зияткерлік қабілеттерін дамыту» – 6451 бала жоғары (58,8%), орташа – 3516 бала (33%), төмен-988 бала (9,1%). "6558 баланың шығармашылық қабілеттерін дамыту жоғары деңгей (59,8%), орташа деңгей – 3409 (31,1%), төмен деңгей-988 (9 %)

Жыл қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіші балалардың мектепалды даярлық деңгейі орындалды және 91,9% құрады (жоспар - 91,9%).

Мақсат 2. Мектепке дейінгі ұйымдарды тәрбие мен оқыту сапасын бағалау критерийлеріне сәйкестендіру (орындалған 1 ЦИ, 2 көрсеткіш)

2022-2024 жылдары тәрбие мен оқыту сапасын бағалау критерийлеріне сәйкес келетін мектепке дейінгі ұйымдардың үлесі 26,3% - ға өсті (2022 жылы - 20,3%, 2023 жылы - 38,5%, 2024 жылы-46,6%).

2025 жылы 322 толық күндік мектепке дейінгі ұйымдардың 246-сы (76,4%) тәрбие мен оқыту сапасын бағалау критерийлеріне толық сәйкес келеді.

Бейінді білімі бар педагогтардың үлесі мектепке дейінгі ұйымдар басшыларының, әдіскерлерінің, тәрбиешілерінің жалпы санынан 4 жылда 2,7% - ға (71,9% - дан 74,6% - ға дейін) өсті.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нысаналы индикатор меншік нысанына қарамастан тәрбие мен оқыту сапасын бағалау критерийлеріне сәйкес келетін мектепке дейінгі ұйымдардың үлесі 76,4% – ға, жоспар бойынша-74,8% - ға жетті.

Облыстың мектепке дейінгі ұйымдарында барлығы 2 738 мектепке дейінгі ұйымдардың меңгерушілері, әдіскерлері мен тәрбиешілері бар. Оның ішінде 2 042 жоғары немесе орта арнаулы бейіндік білімі бар.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіші мектепке дейінгі ұйымдар басшыларының, әдіскерлерінің, тәрбиешілерінің жалпы санынан бейінді білімі бар педагогтардың үлесі 74,6% құрады (жоспар – 71,3%).

Облыс бойынша мектепке дейінгі ұйымдардың барлығы 3 661 педагогы, оның ішінде мемлекеттік ұйымдарда – 2 619, оның ішінде 3 жылда арттыру курстарынан өткен – 2 449 педагог немесе 66,8 %. Мектепке дейінгі ұйымдардың педагогтары кемінде үш жылда бір рет біліктілікті арттыру курстарынан өтеді. 2023 жылы біліктілікті арттыру курстарынан 1124 педагог, 2024 жылы 772 педагог, 2025 жылы мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының 553 педагогы біліктілікті арттыру курстарынан өтті.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіші біліктілікті арттыру курстарынан өткен мектепке дейінгі ұйымдар педагогтерінің үлесі 66,8% - ға жетті (жоспар-60%).

3-мақсат: Заманауи материалдық-техникалық базасы бар эргономикалық және қауіпсіз орта құру (2 көрсеткіш-орындалды)

2022-2025 жылдары пәндік кабинеттермен қамтамасыз етілген негізгі және орта мектептерді

үлесі 10,4% - ға өсті (2022 жылы-81,3%, 2023 жылы-87,2%, 2024 жылы - 87,7%, 2025 – 91,7%). 4 жыл ішінд 145 пәндік кабинет сатып алынды (физика - 36, химия - 35, биология - 32, робототехника - 21, STEM - 21).

Барлығы 324 негізгі және орта мектеп, оның ішінде 297 мектеп физика, химия, биология, робототехника, STEM пәндік кабинеттерімен қамтамасыз етілген.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіші физика, химия, биология, робототехника, STEM пәндік кабинеттерімен қамтамасыз етілген негізгі және орта мектептердің үлесі 91,7% құрады (жоспар - 91%).

3 жыл ішінде 20 Мбит/с және одан жоғары жылдамдықты интернетпен қамтылған мектептердің үлесі 60,5% - ға өсті (2022 жылы - 87 мектеп (25,3%), 2023 жылы - 114 мектеп (33,2%), 2024 жылы-29 мектеп (85,8%)).

2025 жылы облыстың орта білім беру ұйымдарының 347 (100%) интернет желісіне қосылды. Интернет желісіне 20 мб/с және одан жоғары жылдамдықпен (жоғары жылдамдықты Интернетпен 341 мектеп (98,3%) қол жеткізумен қамтамасыз етілген.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіші жоғары жылдамдықты интернетпен қамтылған мектептердің үлесі орындалды (жоспар – 96,7%).

Жұмыспен қамту және халық табысының өсуі

Алға қойылған 1 мақсатты іске асыру үшін 1 ТҰИ «Табысы ең төменгі күнкөріс деңгейіне төмен/кедейлік шегінен төмен халықтың үлесі» және нәтиженің 1 көрсеткішіне қол жеткіз көзделген.

Мақсатқа жету:

Мақсат: Халықты жұмыспен қамтуға жәрдемдесу және әлеуметтік қолдауды атаулылығын күшейту

ТҰИ 11 бойынша статистикалық деректер жоқ, нәтиже көрсеткіші орындалды.

Қаржылық жағдайды, халықтың әлеуметтік осал топтарының (бұдан әрі-ХӨОТ) өмір сүру жағдайларын жақсарту және отбасылық бизнесті құру үшін 2022 жылдан бастап бизнесті ашуға 1 41 өтеусіз грант берілді (2022 жылы - 701 грант, 2023 жылы - 236 грант, 2024 жылы - 216, 2025 жылы - 258).

2025 жылы Жұмыспен қамтудың белсенді шараларына 17 593 жұмыссыз азамат тартылды субсидияланатын жұмыс орындарына 5 604 адам жұмысқа орналастырылды; субсидиялау мерзім аяқталғаннан кейін тұрақты жұмыс орындарына жұмысқа орналасу коэффициенті 65% құрады (2022 жылы – 4 400 адам немесе 65%, 2023 жылы – 7 226 адам немесе 70%, 2024 жылы – 7 082 адам немесе 68%).

Кешенді қолдау шаралары 2025 жылы атаулы әлеуметтік көмек алушылар контингентін 3,1 мы адамға (2022 жылы – 14 965 адам, 2023 жылы – 12 087 адам, 2024 жылы – 8 560 адам, 2025 жылы – 5 45 адам) қысқартуға мүмкіндік берді, бұл облыс тұрғындарының табысы мен әл-ауқатының өсуіні көрсеткіші болып табылады.

2022 жылдан бастап қысқа мерзімді кәсіптік оқытудан 2 875 адам өтті (2022 жылы - 739 адам, 2023 жылы - 832 адам, 2024 жылы – 876 адам, 2025 жылы – 428 адам). Бұл ретте, оқу аяқталғаннан кейін тұрақты жұмыс орнына жұмысқа орналасқандардың үлесі 80% - дан асады.

Өңірлік жұмыспен қамту картасы шеңберінде 3 жылда 96,2 мың жұмыс орны құрылды, оны ішінде жастар үшін – 35,7 мың (2022 жылы - 31,1 мың жұмыс орны, 2023 жылы – 32,6 мың жұмыс орны, 2024 жылы - 32,4 мың орын, 2025 жылы-28,8 мың жұмыс орны (19,6 мың тұрақты, 9,2 мы жұмыс орны) уақытша.

Облыста мүгедектігі бар 28,2 мың адам тұрады, оның ішінде 4 142 адам - көру бойынша, 1 08 адам - есту бойынша, 7 126 адам жүріп – тұруда қиындықтарға тап болады (2022 жылы – 27 499, 2023 жылы – 27 636, 2024 жылы-28 515).

2025 жылы мүгедектігі бар 526 адамның «Инватакси» қызметтерін пайдалану мүмкіндігі бар (2022 жылы – 193, 2023 жылы – 190, 2024 жылы – 427), 182 адамның - иппотерапия және адаптивті атпен жүру (2022 жылы – 112, 2023 жылы – 112, 2024 жылы-127), Мүгедектігі бар адамдардың 15 587-ден 1 442-сі немесе 92,7% - ы техникалық оңалту құралдарымен немесе қызметтермен қамтамасыз етілген.

Халықтың мобильділігі төмен топтарына кедергісіз орта құру бойынша жұмыс жалғасуды ағымдағы жылы 270 нысан бейімделді (2022 жылы - 147, 2023 жылы – 156, 2024 жылы - 383).

Арнаулы әлеуметтік қызметтердің кепілдік берілген көлемімен мемлекеттік әлеуметтік тапсыру шеңберінде мемлекеттік (2 014 адам) және үкіметтік емес ұйымдарда (383 адам) мұқтаж 2 397 азамат қамтылды.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіші жұмысқа орналастырылған азаматтардың саны, оның ішінде жұмысқа орналастырылған жастардың саны жоспарлы мәнг жетіп, 28 856 адамды, 10 580 жасты құрады (жоспар – 15 030 адам, 8 767 жастар).

Стандарттармен қамтамасыз ету деңгейі

Мақсат: *Өңірлік стандарттар жүйесіне сәйкес халыққа объектілер мен қызметтерді (игіліктердің) қолжетімділігін қамтамасыз ету*

Қойылған мақсатты іске асыру үшін қалалар мен ауылдарда «Өңірлік стандарттар жүйесін сәйкес әлеуметтік игіліктермен және қызметтермен қамтамасыз етілу деңгейі» деген 2 ТҰИ жән нәтиженің 16 көрсеткішіне қол жеткізу көзделген.

2 ТҰИ бойынша жыл қорытындысының деректері жоқ (*өңірлік стандарттар жүйесінің кешен мониторингінің қорытындысы бойынша талдамалық есеп 2026 жылғы 1 сәуірде қалыптастырылады*), **9 көрсеткіш орындалды, 4 көрсеткіш ішінара орындалды, 1 көрсеткішке қол жеткізілмед 2 көрсеткіш бойынша деректер жоқ.**

Мақсаттар бойынша қол жеткізу:

Білім беру саласында (нәтиженің 2 көрсеткіші орындалды)

1. Облыста объектілер мен халықтың қызметтеріне қол жетімділіктің міндетті деңгейі қамтамасыз ету үшін 2025 жылы «Келешек мектебі» ұлттық жобасы шеңберінде Өскемен қаласы бойынша 19 шағын ауданында 600 орындық мектеп пайдалануға берілді. Есенберлин даңғылы Тимофеев көшесі бойынша 300 орындық, Увалиев көшесі бойынша 600 орындық, Риддер қаласынд 600 орындық мектеп, Шемонаиха қаласында 300 орындық мектеп. Ауылдық жерлерде Алта ауданының Жаңа Бұқтырма кентінде 200 орындық, тәжірибелік алаң кентінде 300 орындық, Глубокс ауданының Белоусовка кентінде 300 орындық, оффтейк-келісімшарт шеңберінде 150 орындық мектеп (*Тарбағатай ауданының Сарыолөң ауылында 50 орындық, Марқакөл ауданының Игілік ауылында 5 орындық және Күршім ауданының Бірлік ауылында 50 орындық мектептер*), Ұлан ауданының Жанұза ауылындағы спорт залы, Зайсан ауданының Жарсу ауылы мектебіне арналған спорт корпусы.

«Нұр Құрылыс Инвест» ЖШС-мен ынтымақтастық туралы меморандум негізінде Шемонаих қаласындағы №5 А. Байтұрсынов атындағы мектептің шатырына 136,4 млн. теңгеге күрделі жөнде және Тарбағатай ауданының Құйған ауылындағы орта мектептің шатырына 89,0 млн. теңгеге күрдел жөндеу жүргізілді.

Марқакөл ауданының «№1 Марқакөл мектебі» КММ және «Тоскаин орта мектебі» КММ тасымалдау үшін 2 автобус, жаңа модификациядағы 40 кабинет сатып алынды, сондай-ақ облысты 8 колледжінде МТБ жасақталды.

2025 жылдың қорытындысы бойынша **«Бекітілген нормативтерге сәйкес келетін мектепте санының ұлғаюы»** нәтижесінің көрсеткіші жоспарлы мәнге **15 бірлікке жетті.**

2. 2022-2024 жылдары балаларды сапалы мектепке дейінгі тәрбиемен және оқытумен қамт 2 жастан 6 жасқа дейін 2,3% - ға өсті (*2022 жылы - 97,7%, 2023 жылы - 98,7%, 2024 жылы - 100%*).

3 жыл ішінде 5 753 жаңа орын құрылды, оның ішінде 1 670 орындық 17 мектепке дейінгі мекем (*1 657 орындық 16 жекеменшік балабақша және 13 орындық бір мектеп жанындағы шағын орталыи* ашылды. Оның ішінде 14 – қалада 1522 орындық, 3 – ауылда 148 орындық.

Мектепке дейінгі тәрбие мен білім беру жүйесінде 381 мектепке дейінгі ұйым жұмыс істейд оның ішінде 213 балабақша (*оның ішінде 95 жекеменшік – 44,6%*), 168 шағын орталық (*оның ішінде жекеменшік*).

2025 жылы 4 жекеменшік балабақша ашылды, оның ішінде Зайсан қаласында 100 орынды Өскемен қаласында 190 орындық 3 жекеменшік балабақша.

2025 жылдың қорытындысы бойынша **мектепке дейінгі мекемелердің ашылу көрсеткіп 4 бірлікті құрады** (жоспар 2 бірлік).

Денсаулық сақтау саласында (1 көрсеткіш).

Медициналық мекемелерді жарақтандыру деңгейін арттыру мақсатында 2022 жылдан 202 жылға дейін 10,4 млрд.теңгеге 2013 бірлік жабдық сатып алынды (*2022 жылы – 307 бірлік, 2023 жылы 1151 бірлік, 2024 жылы – 555 бірлік*), ағымдағы жылдың басынан бастап 4,9 млрд. теңгеге 312 бірлі жабдық сатып алынды.

«Ауылда денсаулық сақтауды жаңғырту» пилоттық ұлттық жобасы бойынша 2025 жыл 36 медициналық мекеменің құрылысы аяқталды (*2023 жылы - 17 медициналық нысан, 2024 жылы – 1*

2025 жылы – 1).

Риддер қаласында бір ауысымда 200 төсектік стационар мен 500 адам қабылдайтын емхананы құрылысы аяқталды. Валюта бағамының өзгеруіне және медициналық жабдықтар құнының өзгеруін байланысты гематология орталығының құрылысын аяқтау 2026 жылға ауыстырылды. Ахмиров ауылында дәрігерлік амбулатория салынды.

3 медициналық нысанды күрделі жөндеу аяқталды (*Өскемен қаласында 2 жоба және Зайса қаласында 1 жоба*). Ауылдық жерлерде 8 жоба (*Ұлан, Тарбағатай, Зайсан, Күршім, Самар және Марқакөл аудандарында*) іске асырылды.

23 медициналық нысан материалдық-техникалық жарақтандырумен қамтамасыз етілген Медициналық жабдықтың 481 бірлігі сатып алынды. Жоғары технологиялық жабдықтар саты алынды: КТ, МРТ, ангиограф, бейнеэндоскопиялық кешен, сараптамалық сыныптағы УДЗ, цифрлы маммограф, рентген аппараттары, флюорограф, жасанды қан айналымы аппараты, эндоскопия кезінде: бейнеаппараттық жүйе.

Нәтижесінде «Бекітілген нормативтерге сәйкес келетін медициналық ұйымдардың саны ұлғайту» көрсеткіші ішінара орындалды, 17 жоба іске асырылды (жоспар – 18 жоба).

Мәдениет, дене шынықтыру және спорт, бос уақыт пен демалыс саласында (3 көрсеткіш).

1. Облыста әлеуметтік игіліктермен және қызметтермен қамтамасыз ету үшін объектілерді құрылысы, күрделі және ағымдағы жөндеулері жүргізілді. 2022 жылы «Ауыл ел бесігі» жобасы аясында Зайсан ауданы Айнабұлақ ауылында 416,0 млн. теңгеге ауылдық клуб салынды. 2022-2023 жылдары 17 Мәдениет объектісіне жөндеу жүргізілді (2022 жылы - 6, 2023 жылы - 11). 2024 жылы Ұла ауданы Қасым Қайсенов кентінде 642,9 млн. теңгеге мәдениет және демалыс орталығы салынды (2024 жыл). Ұлан ауданы Ұлан ауылында клубқа күрделі жөндеу жүргізілді (94,1 млн. теңге). Қазақстан Республикасы Үкіметінің резерві есебінен Марқакөл ауылындағы (жаңадан құрылған аудан) ауылдық мәдениет үйін күрделі жөндеуге 112,8 млн. теңге бөлінді.

2025 жылы құрылыс нысандарын іске қосу жоспарланбаған. «Ауыл ел – бесігі» жобасы аясында Глубокое ауданының Белоусовка кентінде 150 орындық мәдениет үйінің құрылысы және Алта ауданының Серебрянск қаласында көпфункционалды кешен ретінде қаладағы №150 корпусы қайта жаңарту жалғасты.

2025 жылға 4 мәдениет нысанын жөндеу қарастырылған. Жыл қорытындысы бойынша Зайсан ауданы Сарытерек және Шемонаиха ауданы Волчанка ауылдарындағы мәдениет үйлеріне күрделі жөндеу жұмыстары аяқталды. Сондай-ақ, 23 мәдениет ұйымында 323,0 млн. теңгеге ағымдағы жөндеу жұмыстары жүргізілді.

Мәдениет ұйымдары үшін материалдық-техникалық базаны сатып алуға 323,0 млн. теңге бөлінді (*автомобильдер, LED экрандар, компьютерлік техника, музыкалық аппаратура, кітапханаларға арналған кітаптар сатып алынды*).

Нәтижесінде «Мәдениет объектілерімен және көрсетілетін қызметтермен қамтамасыз етуді өсуі, мәдени объектілер құрылысы, объектілерді жөндеу және ағымдағы жөндеу» нәтиже көрсеткіші ішінара орындалды, 2 жоба іске асырылды (жоспар – 4 жоба).

2. Халықты дене шынықтыру және спортпен қамтуды арттыру үшін 2022-2023 жылдары 18 спорт нысаны, 2022 жылы – 3, 2023 жылы – 15 спорт нысаны салынды. 2024 жылы 2 спорт нысан пайдалануға берілді. Риддер қаласындағы шаңғы-роллерлік трассасы, Тарбағатай ауданындағы Тұғы ауылындағы дене шынықтыру-сауықтыру кешені және абаттандыру шеңберінде 10 шағын спорт нысандары орнатылды.

2025 жылы 2 спорт нысаны, оның ішінде Ұлан ауданы Таврическое ауылында дене шынықтыру-сауықтыру кешені, Өскемен қаласында тау шаңғысы базасы салынды.

332,2 млн. теңгеге жеңіл атлетика манежінің жабынына, 529,9 млн. теңгеге «Жекпе-жек сарайы ғимаратының үй-жайларына, 161,4 млн. теңгеге орталық бассейн ғимаратының шатырына, «Күршім ауданының көпсалалы балалар-жасөспірімдер спорт мектебі» КММ спорт кешенінің ғимаратын күрделі жөндеу жүргізілді.

Дене шынықтырумен және спортпен жүйелі түрде айналысатын ерекше қажеттіліктері бар халықтың саны 3 907 адамды немесе мүгедектердің жалпы санының 13,7% - (28 515) құрады.

Нәтижесінде нәтиже көрсеткіші халықтың 1000 адамға спорттық инфрақұрылыммен қамтамасыз етілуі 52,6% - ға жетті (жоспар-52%).

3. Жаңа Бұқтырма кентіндегі Бұқтырма су қоймасы жағалауында инфрақұрылымды абаттандыру және дамыту жөніндегі жобаны іске асыруға 2025 жылы 500,0 млн. теңге бағытталды, ағымдағы жыл

жоба жалғастырылатын болады.

2025 жылдың қорытындысы бойынша жаңа демалыс және демалыс объектілерін аш нәтижесінің көрсеткіші ішінара орындалды.

Көлік және автомобиль жолдары саласында (3 көрсеткіш)

1. Облыста қалалық автобустар паркі жаңартылуда. Мәселен, 2022 жылы тасымалдаушылар 5 автобус, 2023 жылы - 42 автобус, 2024 жылы - 77 автобус және 26 шағын автобус сатып алынды.

Нәтиже көрсеткіші бойынша есепті кезеңге қызмет ету мерзімі 10 жылдан асаты автобустар үлесінің төмендеуі бойынша деректер қалыптастырылған жоқ (жоспар - 46%).

2. 2025 жылы Сәтбаев пен Жібек Жолы даңғылдарының қиылысында көлік айрығын салу Пермитин мен Славский көшелерінің қиылысын салу, Күршім ауылының айналма жолын салу Глубокое ауданының Бобровка ауылында инфрақұрылымды қайта жаңарту жалғастырылды.

Өскемен қаласының көшелерінің 30 шақырымына және кентішілік жолдардың 74 шақырымын орташа жөндеу жұмыстары жүргізілді.

Нәтиже көрсеткіші «Нормативтік жағдайдағы қалаішілік автомобиль жолдарының үлесі жоспарлы мәнге жетті және 86,4% - құрады (жоспар-86,4%).

Есепті кезеңге арналған «Нормативтік жағдайдағы кентішілік автомобиль жолдарының үлесі» нәтижесінің көрсеткіші бойынша деректер қалыптастырылған жоқ (жоспар - 63,6%).

Сумен жабдықтау және су бұру саласында (1 көрсеткіш)

1. Орталықтандырылған сумен жабдықтауға және су бұруға қолжетімділікті кеңейту мақсатынд 2022 жылдан 2024 жылға дейін 27,5 млрд. теңгеге 38 құрылыс және реконструкциялау жобасы іск асырылды.

2024 жылдың қорытындысы бойынша халықтың қалаларда сумен жабдықтау қызметтерін қолжетімділігі 99,9%, ауылдық елді мекендерде - 98,4% құрады.

2025 жылы Өскемен қаласының Комсомольский кентінде сумен жабдықтау салынды, бұл 60 адамнан тұратын халықты сапалы ауыз сумен қамтамасыз етуге мүмкіндік берді. 4 жобаны іск асыруға (*Отрадное ауылы, Ұлан ауданы Асубұлақ ауылы; Березовка ауылы, Шемонаиха ауданы үлкен Өзе ауылы*) 4,7 млрд. теңге бағытталды.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіші халықтың қалалар ме ауылдардағы сумен жабдықтау қызметтеріне қолжетімділігі 100% - ға жетті.

Тұрғын үй құрылысы саласында 1 көрсеткіш – «Қалалардағы кредиттік және жала берілетін үйлердің құрылысы» ішінара орындалды, 5 үй қоланысқа енгізілді (жоспар – 7 үй).

2022-2024 жылдары 1 074,5 мың м2 тұрғын үй (2022 жылы – 320,5 мың м2 тұрғын үй, 2023 жылы 352,2 мың м2, 2024 жылы - 401,8 мың м2 тұрғын үй), оның ішінде КЖТ – 716,5 мың м2, «Бір қабатт Шығыс» бағдарламасы бойынша - 67,4 мың м2, ЖТҚ – 290,6 мың м2.

2025 жылы 20 кредиттік үй салынды (2 үй 2024 жылы іске қосылды), жыл қорытындысы бойынш 5 үй пайдалануға берілді.

Инженерлік инфрақұрылым саласында (3 көрсеткіш)

1. Облыстағы электр энергиясының едәуір үлесі гидравликалық ресурстар (66,8%) және көмі электр станциялары (29,5%) есебінен өндіріледі, ЖЭК үлесіне 3,6% келеді. Облыста әртүрлі менші нысанындағы 8 энергия өндіруші ұйым жұмыс істейді, олардың құрамына 7 гидроэлектростанце және Жиынтық белгіленген қуаты 1605,9 МВт 3 жылу электр орталықтары кіреді.

Өңірлік электржелілік ұйымның және электр энергиясын кепілді жеткізушінің функциялары «Біріккен энергосервистік Компания» АҚ орындайды.

Баламалы энергетиканы дамыту жөніндегі саясат өңірдің энергия теңгеріміндегі ЖЭК (*шағы гидроэлектростанциялар*) үлесін арттыруға бағытталған. ЖЭК өндірісінің үлесі 3,6% құрайды.

«Инвестицияларға айырбастау тарифі» жаңа тарифтік саясатына көшу шеңберінде жыл сайы тозу дәрежесін 2% - ға төмендету жоспарлануда.

Мәселен, 2023 жылы ұзындығы 554 км электр беру желілеріне, 36 жоғары вольтты қосалқ станцияларға күрделі жөндеу жүргізілді, 2024 жылы 2 жоба бойынша жұмыстар аяқталды (*Өскемен 24 тұрғын ауданының 3 және 5 шағын аудандарының ішкі электрмен жабдықтау желілері және сыртқ жарықтандыру*), Самсоновка тұрғын ауданына магистральдық электрмен жабдықтау желіле тартылды және ауылдың авариялық электр беру тіректері ауыстырылды Алтай ауданы Малеевск. 202 жылы қалалар мен ауылдарда электр желілерін салу бойынша жобалар іске асырылмады

Осыған байланысты, 2025 жылдың қорытындысы бойынша электр желілерінің құрылыс

нәтижесінің көрсеткіші жоспарлы мәнге жетпеді және 0 жобаны құрады (жоспар – 3 жоба).

2. Өңірде жылумен жабдықтауды 3 ЖЭО, 33 орталықтандырылған және 191 дербес қазанды қамтамасыз етеді.

2025 жылы «Өскемен қаласындағы мешіт ауданындағы Қаныш Сәтпаев даңғылы бойындағы жылу сорғымен станцияны техникалық қайта жарақтандыру» жылу желілерін салу жобасы аяқталды Таврия ауылында 2025 жылы орталықтандырылған қазандық салынып, пайдалануға берілді.

Ауылдардағы жылу желілері мен қазандықтарды ағымдағы жөндеу бойынша 11 іс-шар өткізілді. Барлық нысандар штаттық режимде жұмыс істейді.

2025 жылдың қорытындысы бойынша жылу желілерін салу, реконструкциялау және күрделі жөндеу нәтижесінің көрсеткіші жоспарлы мәнге жетті және 13 жобаны құрады (жоспар - 1 жоба).

3. Облысты газдандыру деңгейі 3,26% құрайды. Орталықтандырылған газбен жабдықтау (Сарыбұлақ кен орнынан) Зайсан қаласының кәсіпорындары мен ұйымдары, сондай-ақ қалада жән ауданның 9 ауылында тұратын 23,1 мың адам қосылған.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіші халықты газдандыру деңгейі орындалды (жоспар - 3,18%).

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша: 1 «Ауылдағы учаскелік полиция пункттерінің санын ұлғайту» нәтижесінің көрсеткіші жоспарлы мәнге жетті - 137 полиция пункті.

Жүргізілген түгендеу нәтижелері бойынша 2025 жылы учаскелік полиция пункттерінің нақты саны 135 бірлікті құрайтыны анықталды, жоспарлы мәннен ауытқу түгендеу қорытындылары бойынша учаскелік полиция пункттерінің нақты желісін нақтылауға және есепке алу деректері түзетуге байланысты болды.

Есепті 2025 жылы 3 учаскелік полиция пункті ашылды (Алтай (Тәуелсіздік көшесі бойынша Никольск ауылы 58), Марқакөл (крахмал көшесі бойынша Марқакөл ауылы, 73), Зайсан (Зайсан қ., ш. а.Заречный, Боқажанов көшесі, 100)), сол арқылы ағымдағы жылы полиция пункттерінің саны 13 бірлікке дейін ұлғайды.

Интернетке қолжетімділік: 1 нәтиже көрсеткіші – «Үй шаруашылықтарын жоғары жылдамдықты Интернетке қолжетімділікпен қамту», жоспарлы мәнге - 98% (жоспар – 96,5%) жетті.

2022 жылдан бастап қосылулардың тұрақты өсуі байқалады: 2022 ж. – 17 елді мекен, 2023 ж. – 20 елді мекен, 2024 ж. – 45 елді мекен. 2025 жылдың басынан бері 47 елді мекен қосылған.

2025 жылдың қорытындысы бойынша 357 елді мекеннің 271-сі жоғары жылдамдықты интернетпен қамтамасыз етілді, оның ішінде 6 қала және 276 ауыл.

Большая речка - 30 м, Медведка - 30 м. (Шамонаиха ауданы), Быково - 40 м. (Алтай ауданы), Жаңатұрмыс - 40 м., Жаңаауыл - 25 м. (Зайсан ауданы), Жаңаауыл-25 м. (Тарбағатай ауданы) ауылдарында антенна-дінгек құрылыстары жоспарға сәйкес орнатылды.

Байланыс операторларының қаражаты есебінен 22 елді мекенде дауыстық байланыс және мобильді интернет орнатылды, 31 елді мекенде One Web жиынтықтары орнатылды.

Шалғайдағы ауылдардың КЖҚ-на қосылудың оң динамикасына байланыс операторларымен бірлескен жүйелі жұмыс есебінен қол жеткізілді.

Инженерлік инфрақұрылым

Мақсат: Жылу, сумен жабдықтау және су бұру желілерінің тозу деңгейін төмендету.

Негізгі ұлттық индикаторға қол жеткізу үшін табиғи монополиялар субъектілері реттейтін жылу, сумен жабдықтау және су бұру желілерінің тозу деңгейі 2025 жылы барлығы 49,6 млрд. теңге көзделген, оның ішінде:

1) 53,8 км жылу желілерін жаңғыртуға 8,1 млрд теңге.

2) қалаларда сумен жабдықтауды қайта жаңарту бойынша 3 жобаны іске асыруға 1,1 млрд. теңге. Шемонаиха қаласындағы 11,12 шағын аудандардың сумен жабдықтау желілері пайдалануға берілді, Алтай және Серебрянск қалаларында сумен жабдықтауды қайта жаңарту жобалары жалғасуда.

3) ауылдарда сумен жабдықтау желілерін реконструкциялау жөніндегі 16 жобаны іске асыруға 10,6 млрд теңге. Жыл қорытындысы бойынша 8 жоба пайдалануға берілді, 8 жоба жалғасуда.

4) су бұру желілерін реконструкциялау жөніндегі 3 жобаны іске асыруға 0,2 млрд. теңге.

Тарбағатай ауданы Ақжар ауылындағы кәріз желілері пайдалануға берілді, Өскемен және Шемонаиха қалаларында 2 жоба 2026 жылға ауыспалы болып табылады.

Жөндеу жұмыстарының қорытындысы бойынша жылумен жабдықтау желілерінің тозу көрсеткіші 55,6% - дан 50,3% - ға (5,3%), сумен жабдықтау-49,1% - дан 47,3% - ға (1,8%), су бұру-69,7% - дан 69,6% - ға (0,1%) дейін төмендеді.

Көлік инфрақұрылымын дамыту

«Қазақстан арқылы транзиттік тасымалдар көлемі» түйінді ұлттық индикаторына қол жеткізу үшін «Нормативтік жағдайдағы жергілікті маңызы бар жолдардың үлесі» нәтижесінің 1 көрсеткіші айқындалды, ол жоспарлы мәнге 94% жетті.

2025 жылы жергілікті маңызы бар жол-көлік инфрақұрылымын жөндеумен елді мекендердің 355 км жолдары мен көшелері қамтылды, бұл үшін 30 млрд. теңге көлемінде қаражат бөлінді. Облыстық маңызы бар 191 км жолға орташа жөндеу жүргізілді. «Көкпекті - Самарское-Васильевская өткелі» орта жөндеу нысаны 91-99 км учаскесінде толық аяқталды.

Аудандық маңызы бар негізгі бағыттар бойынша 90 км жолға орташа жөндеу жүргізілді: Зайсан ауданындағы Зайсан-Жаңатұрмыс-Шуршитсеу, Согорное-Барлық – Ақсу, Катонқарғай ауданындағы Аршаты ауылына Подъезд, Ұлан ауданындағы Алмасай және Қанайка ауылдарына подъездер, Предгорное-Верх-Уба.

Сонымен қатар, Күршім ауылының айналасындағы айналма жол құрылысы, Тарханка-Топиха-Черемшанка облыстық маңызы бар автомобиль жолын қайта жаңарту жалғасуда.

Мақсат: Орман ресурстарын, жануарлар дүниесі ресурстарын, табиғи-қорық қоры объектілерін сақтау, ұтымды пайдалану және молықтыру (нәтижесінің 2 көрсеткіші).

2025 жылы «Таза Қазақстан» республикалық экологиялық акциясы аясында ауқымды сенбілік өтті (аумақтарды қоқыстардан тазарту жұмыстары жүргізілді), Өскемен қаласының «Самал» саябағында «Таза ойындар» акциясы өтті (квест және жарыс элементтері бар Эко қозғалыстар, қайта өңдеуге жіберілген қоқыстың әрбір килограммы үшін балдар есептелді). Дүниежүзілік қоршаған ортаны қорғау күніне орай «Таза Аймақ» ауқымды экосуботник ұйымдастырылды (акцияға мемлекеттік органдар, бизнес және жастар бірлестіктері белсенді қатысты. Қатысушылар бекітілген аумақтарға тәртіп орнатып, оларды қоқыстардан тазартып, санитарлық тазалықты қамтамасыз етті), Быструха ауылында еріктілердің қатысуымен ең ірі экологиялық акция өтті (20 мың көшет пен көшет отырғызылды), «World Cleanup Day – 2025» экологиялық акциясы (үлкен аумақты жинау жүргізілді), «Таза Қазақстан» аясында ірі кәсіпорын – «ҮМЗ АҚ қызметкерлерінің қатысуымен ауқымды орман отырғызу жүргізілді ("Верх-Уба орман шаруашылығы"КММ аумағында сібір шыршасының 20 мың көшеті отырғызылды).

Азаматтардың экологиялық ақпараттық науқанға қатысуы мен қамтылуы 469 551 адамды немесе 65% - құрады.

2025 жылы өңірлік көгалдандыру жоспары аясында 2027 жылға дейін облыс аумағында 138 мың ағаш отырғызылды (2024 жылы - 110,5 мың дана).

2025 жылдың қорытындысы бойынша «Азаматтарды экологиялық ақпараттық компаниямен қамту» нәтижесінің көрсеткіші - 65% (жоспар – 49%), «Елді мекен аумағында екпелерді отырғызу» – 138 мың дана (жоспар-48,1 мың дана) құрады.

Мақсат. Халық үшін қалдықтарды жинау және шығару бойынша қызметтер көрсету.

2025 жылдың қорытындысы бойынша облыста 2026-2028 жылдарға арналған Жол картасы әзірленді, оның шеңберінде ҚТҚ жаңа полигонының құрылысы және қоқыс өңдеу зауытының құрылысы көзделген. Сонымен қатар, Күршім ауданы Сарыөлең ауылында белгіленген талаптарға сәйкес қалдықтарды орналастыру объектілерін келтіру шеңберінде қолданыстағы полигонға жобалау сметалық құжаттама әзірленді.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нысаналы индикатор халықты қалдықтарды жинау және әкету жөніндегі қызметтермен қамтамасыз ету (ТДМ индикаторы) 62% - ға жетті (жоспар 61%).

Мақсат. Қазақстан Республикасының төмен көміртекті дамуға көшуі

2025 жылы қайта өңделген және кәдеге жаратылған коммуналдық қалдықтардың көлемі ұлғайды. Алайда, 2025 жылдың қорытындысы бойынша «Коммуналдық қалдықтарды қайта өңде және кәдеге жарату үлесі» нысаналы индикаторы жоспарлы мәнге жеткен жоқ және 26% құрады (жоспар-28%).

БАСҚА МАҚСАТТАР

Қойылған мақсаттарды іске асыру үшін 10 мақсатқа, 6 нысаналы индикаторға және нәтиженің 11 көрсеткішіне қол жеткізу көзделген.

Мақсат 1. ТДМ көрсеткіштеріне қол жеткізу (нәтиженің 5 көрсеткіші орындалды, статистикалық деректер жоқ)

1) облыс бойынша апатты және үш ауысымды мектептер жоқ.

2025 жылдың қорытындысы бойынша «3 ауысымды мектептердің үлесі» және «Апатты мектептердің үлесі» нәтижелерінің көрсеткіштеріне қол жеткізілді.

2022-2025 жылдары инклюзивті білім беру үшін жағдай жасаған білім беру ұйымдарының үлесі 16% - ға өсті (2022 жылы-78,3%, 2023 жылы - 81,6%, 2024 жылы – 86,6%, 2025 жылы-94,3%).

5 жыл ішінде 5 инклюзияны қолдау кабинеті ашылды (2 ИҚК – Өскемен қ., 1 - Риддер қ., 1 – Глубокое, 1 – Тарбағатай аудандарында), 1 психологиялық-медициналық-педагогикалық консультация Өскемен қ., 3 психологиялық-педагогикалық түзету кабинеті (бұдан әрі-ППТК) Тарбағатай, Катонқарағай аудандарында және Маркакөл ауданында, дамудың бұзылу қаупі немесе даму ерекшеліктері бар 0-3 жас аралығындағы балалары бар отбасыларды ерте қолдау қызметтерін ашу есебінен Өскемен және Риддер қ. ППТК жанынан жобалық қуаты кеңейтілді.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіші инклюзивті білім беру үшін жағдай жасаған білім беру ұйымдарының үлесі 94,3% - ға жетті (жоспар - 90%).

3) уақытша жұмыс істемейтін, оқымайтын (NEET) жастармен жұмыс ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінің алгоритмі шеңберінде жүргізіледі.

Жыл сайын жастарға мемлекеттік қолдау шараларын түсіндіру бойынша атаулы іс-шаралар өткізіледі.

Жастарды жұмысқа орналастыру үшін «Жасыл ел» жобасы іске асырылуда. Жыл сайын 1 мың жоғары сынып оқушылары мен колледждер мен жоғары оқу орындарының студенттері жазғы кезеңге жұмыспен қамтамасыз етіледі.

2022 жылдың қорытындысы бойынша NEET санатындағы жастардың үлесі 6,0%, 2023 жылы - 4,9%, 2024 жылы – 4,1% құрады.

2025 жылы 9 145 адамды қамти отырып, жастарды жұмыспен қамту бойынша 103 ақпараттық-түсіндіру іс-шарасы өткізілді.

2025 жылдың қорытындысы бойынша оқымайтын, жұмыс істемейтін және кәсіби дағдыларды игермейтін жастардың үлесі (15 пен 35 жас аралығындағы) нәтиже көрсеткіші бойынша статистикалық деректер жоқ.

Алдын ала статистикалық деректер бойынша 2025 жылғы 4 тоқсанның қорытындысы бойынша NEET санатындағы жастардың үлесі 3,9% - . құрады (жоспар-4,8%).

4) 2022-2024 жылдары 1 074,5 мың м2 тұрғын үй (2022 жылы – 320,5 мың м2 тұрғын үй, 2023 жылы - 352,2 мың м2, 2024 жылы - 401,8 мың м2 тұрғын үй), оның ішінде КЖТ – 716,5 мың м2, «Бір қабатты Шығыс» бағдарламасы бойынша - 67,4 мың м2, ЖТҚ – 290,6 мың м2.

2025 жылы «Бір қабатты Шығыс» жобасы бойынша 26,4 мың шаршы метр тұрғын үй және халық есебінен 90,6 мың шаршы метр пайдалануға берілді, 541 жалға берілетін және 30 кредиттік пәтер сатып алынды, 23 коммерциялық тұрғын үй пайдалануға берілді.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіші бойынша бір тұрғынды тұрғын үймен қамтамасыз ету (жоспар - 23 ш. м) орындалды.

5,6)2024 жылдан бастап су бұру желілерін қайта жаңарту бойынша 3 жобаны іске асыру жүргізілді. Жыл қорытындысы бойынша Тарбағатай ауданы Акжар ауылында 1 су бұру объектісі пайдалануға берілді.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нәтиже көрсеткіші халықты Ағынды суларды тазартумен қамту қалалар бойынша жоспарлы мәнге жетті - 80,4%, ауылдық жерлерде – 30,9%.

Мақсат 2. Әйелдер мен балаларға қатысты отбасындағы зорлық-зомбылықтың алдын алу (1 индикатор орындалды, 1 көрсеткіш нәтиже орындалмады).

2025 жылы жергілікті полиция қызметі басқармасының қызметкерлері мүдделі мемлекеттік органдармен бірлесіп, өмірлік қиын жағдайдағы, ІІМ ДББ-да есепте тұрған адамдар мен отбасылар бойынша салыстырып тексеру жүргізді, салыстыру барысында Әлеуметтік емес өмір салтын ұстанатын не бала тәрбиесімен айналыспайтын 380 адам анықталды, олар бойынша ақпарат жергілікті атқарушы органдарға, аудандық, қалалық органдарға жіберілді тиісті ден қою шараларын қабылдау үшін кәмелетке толмағандардың істері және олардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссиялар, отбасыларды қолдау орталықтары және әкімдіктер жанындағы мобильдік топтар.

Құқық бұзушылықтар мен қылмыстардың алдын алу мақсатында апта сайын демалыс (*жұма, сенбі, жексенбі*) және мереке күндері облыс аумағында криминогендік жағдайды талдауды ескере отырып, «Профилактиканың бірыңғай күні» іс-шаралары өткізіледі. Криминогендік жағдайды сауықтыру, отбасылық-тұрмыстық қатынастар саласындағы құқық бұзушылықтарға жол бермеу мақсатында жыл бойы облыс аумағында «Тұрмыс» жедел-профилактикалық іс-шарасы өткізілді.

Алайда, 2025 жылы отбасылық-тұрмыстық саладағы әйелдер мен кәмелетке толмағандарға қатысты жасалған құқық бұзушылықтар саны 162 жағдайды құрады (жоспар - 85).

2025 жылдың қорытындысы бойынша «Әйелдер мен балаларға қатысты зорлық – зомбылық деңгейін төмендету» нысаналы индикаторы (базалық 2022 жылға қатысты) орындалды және 5% (жоспар-5%) құрады, «Отбасылық-тұрмыстық саладағы әйелдер мен кәмелетке толмағандарға қатысты жасалған құқық бұзушылықтар саны» нәтиже көрсеткіші жоспар 85 болған кезде 162 жағдайды құрады.

Мақсат 3. Есірткінің таралуын болдырмау: 1 нәтиже көрсеткіші

«Есірткі құқық бұзушылықтарын анықтау» орындалды және 273 қылмысты құрады (жоспар – 260).

Нашақорлықтың алдын алудың негізгі шараларының бірі-есірткіге қарсы жүйелі насихат. 2024 жылдың басынан бері 380 профилактикалық іс-шара өткізілді, оның ішінде: 10 семинар, 15 дөңгелек үстел және 21 кездесу. Жалпы қамту шамамен 75,1 мың адамды құрады. 2025-2026 оқу жылына бастап білім беру ұйымдарында тәрбие жұмысы жасөспірімдерде есірткі құралдарын, психоактивті заттарды, алкогольді, темекі шегуді және вапінгті қолдануға тұрақты теріс қатынасты қалыптастыруға бағытталған есірткіге қарсы іс-шаралар кешенін көздейтін "Адал азамат" бағдарламасы шенберінде жүзеге асырылады. Бағдарлама аясында әңгімелер, сынып және кураторлық сағаттар, ата-аналар жиналыстары, профилактикалық акциялар және ақпараттық-түсіндіру жұмыстары жүргізіледі. Өмірлік психологиялық қолдау және көмек орталығы 2025 жылы 6-11 сыныптардың 2 398 оқушысына психоактивті заттарды қолдануға бейімділігін анықтау бойынша сауалнама жүргізді. Зерттеу қорытындысы бойынша білім беру ұйымдарының психологтары мектептер мен колледждерде профилактикалық жұмысты күшейту бойынша ұсынымдар дайындады.

Ақпараттық ықпал ету мақсатында Шығыс Қазақстан облысының аумағында 2025 жылы есірткіге қарсы бағыттағы 53 жарнама объектісі орналастырылды, оның ішінде: 24 LED-экран, 1 баннер, 4 лайтбокс, 7 пилон және 5 цифрлық билборд.

Есірткіге қарсы бағытталған іс-шаралар «Жастар Рухы», «Қуат», «Антарес-А», «Ансфер» «Қазақстанның Азаматтық Альянсы», «ЦЭРО» үкіметтік емес ұйымдарының қатысуымен өткізілді.

2025 жылдың қорытындысы бойынша Шығыс Қазақстан облысының полиция департамент Есірткі құралдарының заңсыз айналымына байланысты 273 қылмыстық құқық бұзушылықты анықтады, оның ішінде 94 қылмыстық теріс қылық және 179 есірткі қылмысы, оның ішінде: 131 есірткі өткізу фактісі, 6 аса ірі мөлшерде сақтау фактісі, 10 есірткі жарнамасын орналастыру фактісі құрамында есірткі бар өсімдіктерді өсірудің 23 фактісі жойылды 11 фитолаборатория, 1 контрабанды фактісі. Заңсыз айналымнан 603 кг-нан астам есірткі, оның ішінде: 102 кг 137 г марихуана, 248 г гашиш және 7,4 кг синтетикалық есірткі тәркіленді.

Осылайша, өмірде есірткі құралдарының заңсыз айналымының алдын алуға және жолын кесуге бағытталған кешенді профилактикалық, ақпараттық және құқық қорғау жұмыстары қамтамасыз етіледі.

Мақсат 4. ТЖ-ға ден қою үшін инфрақұрылымды кеңейту (1 индикатор-орындалды).

2022-2023 жылдары ТЖ-ға ден қою үшін Өскемен қаласы үшін құлақтандыру жүйесі сатып алынды, осыған байланысты индикатордың орындалуы 4% - ға ұлғайды. 2024-2025 жылдары іс-шаралар жоспарланбаған.

2025 жылдың қорытындысы бойынша нысаналы индикатор ТЖ-ға ден қою үшін инфрақұрылыммен қамтамасыз ету деңгейі жоспарлы мәнге 62,3% жетті.

Мақсат 5. Ауылдық елді мекендердегі өрт сөндіру бекеттерінің санын ұлғайту (1 индикатор – орындалды).

2023 жылы жергілікті атқарушы органдар жоспардан тыс тәртіпте 4 өрт сөндіру бекетін құрды (Катонқарағай ауданында-1, Ұлан ауданында - 1, Зайсан ауданында - 1, Алтай ауданында -1), осыған байланысты индикатордың орындалуы 8% - ға ұлғайды. 2024 жылы 2 өрт сөндіру бекеті құрылды.

2025 жылы аудандарда 12 өрт сөндіру бекеті құрылды (Тарбағатай - 5, Шемонаиха - 4, Самар - 1, Зайсан - 1, Глубокое -1).

2025 жылдың қорытындысы бойынша «Ауылдық елді мекендердің тұрғындарын өрт сөндіру бекеттерімен қорғау деңгейі» нысаналы индикаторы жоспарлы мәнге 89,1% жетті.

Мақсат 6. Азаматтық қорғау органдарының материалдық-техникалық базасын нығайту (1 индикатор – орындалды).

2022 жылы қайық қозғалтқышы (3 бірл.), өрт сөндіру машинасы (2 бірл.), жеңіл автомобиль (3 бірл.) және басқалары сатып алынды. 2023 жылы Өскемен қаласында өрт сөндіру автомобильдері (2 бірл.), жедел автомобильдер (10 бірл.), тіркемесі бар катер (2 бірл.), қайық қозғалтқыштары (5 бірл.), құлақтандыру жүйесін орнату сатып алынды. 2024 жылы 30 бірлік өрт сөндіруші, 2 бірлік Шерпа базасында тіркемесі бар батпақты Ровер, 2 бірлік қайық қозғалтқышы, 3 бірлік жедел жеңіл автомобиль сатып алынды.

2025 жылы 5 бірлік жедел жеңіл автокөлік (Toyota Hilux) және көтергіш биіктігі кемінде 60 м авто саты сатып алынды.

2025 жылдың қорытындысы бойынша «Азаматтық қорғау органдарын авариялық - құтқару және шұғыл жұмыстарды жүргізу үшін бірінші кезектегі материалдық-техникалық құралдармен жарақтандыру деңгейі» нысаналы индикаторы 76,5%— кұрады (жоспар-69,1%).

Мақсат 7. Халықты су тасқынынан, еріген және жаңбыр суларынан қорғау (1 индикатор-орындалды)

2022 жылы Катонқарағай ауданының Сенное ауылындағы Бұқтырма өзенінде ұзындығы 2 мың м жағалауды нығайту, Тарбағатай ауданының Жетіарал ауылының оңтүстік жағында ұзындығы 2,5 мың м бөгетті жөндеу жұмыстары жүргізілді. 2023 жылы су тасқынына қарсы іс-шаралар өткізілді ұзындығы 1500 м Жарлы өзенінің арнасын тазарту және Зайсан ауданында жағалауды нығайту жұмыстары; Глубокое ауданының Тарханка ауылының маңындағы Үлбі өзенінде су тасқынына қарсы іс - шаралар (2 жоба: 1-Тарханка ауылынан жоғары, 2-Тарханка ауылынан төмен); Үлбі өзенінде су тасқынына қарсы іс-шаралар Өскемен қ., Риддер қ. автожолының 103 км ауданында; Глубокое ауданы Черемшанка ауылындағы «Кеңес және К» ЖШС өндірістік базасы ауданындағы Үлбі өзеніндегі су тасқынына қарсы іс-шаралар. 2024 жылы Алтай ауданы Парыгино ауылының ауданында ұзындығы 300 метр жағалауды бекіту бөгетіне ағымдағы жөндеу жүргізілді.

2025 жылы Күршім ауданы Абай ауылдық округінің Бурабай ауылының Еспамбет учаскесі Күршім өзеніндегі бөгетті нығайту жұмыстары аяқталды.

2025 жылдың қорытындысы бойынша «Халықты су тасқынынан, еріген және жаңбыр суларынан қорғау деңгейі» нысаналы индикаторы орындалды және 55,5% -. кұрады.

Мақсат 8. Облыс халқын хабардар ету жүйесін кеңейту (1 индикатор-орындалды).

2022-2024 жылдары облыс халқын хабардар ету жүйесін қосымша жарақтандыру деңгейі сол деңгейде қалды. Азаматтық қорғауды хабарлау жүйесін жаңғырту шеңберінде 2022 жылдан 2025 жылға дейін 48 бірлік сирено-сөйлеу құрылғылары (СРК) орнатылды.

Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес 2025 жылы «Масс Алерт» мобильді құрылғылары арқылы халықты шұғыл жаппай хабардар ету жүйесі енгізілді. «АлмаТелекоммуникациясы Қазақстан» АҚ кабельдік операторының цифрлық телехабар тарату жүйесін монтаждау және орнату жүргізілді.

2025 жылы Төтенше жағдайлар министрлігімен бірлесіп индикатордың есебі қайта қаралды. Қайта есептеу кезінде индикатордың 2025 жылға арналған жоспары 4,2% - құрады, орындалу 8,1% - құрайды.

2025 жылдың қорытындысы бойынша «ТЖ қаупі төнген кезде халықты хабардар ету деңгейі» нысаналы индикаторы орындалды деп есептеледі.

Мақсат 9. Тіл мәдениетін арттыру (нәтижесінің 1 көрсеткіші-орындалды)

Облыста 1.01.2026 жылға тілдерді оқыту бойынша 9 орталық және 88 кабинет жұмыс істейді. 2024-2025 оқу жылында «Тілашар» курсына 175 тыңдаушыны қоса алғанда, 2050 тыңдаушы қазақ тіліне оқытылды. Шығыс Қазақстан лингвистикалық орталығы Өскемендегі 23 мекеменің қызметкерлері үшін тегін курстар өткізді.

2025 жылдың мамыр айында 324 адам «ҚАЗТЕСТ» жүйесі бойынша тестілеуден өтті. 2025-2026 оқу жылында 2124 тыңдаушы қазақ тілінде, 531 — ағылшын тілінде білім алды.

2025 жылы Өскемен, Риддер, Шемонаиха және Ұлан аудандарының кітапханаларында 670 тыңдаушыны қамти отырып, «Кел сөйлесейік!» сөйлесу клубтары жұмыс жасады.

Мемлекеттік мекемелерді, бизнесті және квазимемлекеттік секторды тіл заңнамасын сақтау бойынша түсіндіру және әдістемелік қолдау жүзеге асырылады. 2025 жылы тіл саясатының жоспары мен тұжырымдамасына сәйкес мемлекеттік тілді қолдануды кеңейту бойынша іс-шаралар өткізілді: «Мемлекеттік тілге құрмет» баспасөз конференциясы, «Мемлекеттік тіл және заң лингвистикасы» дәрісі, сондай-ақ мемлекеттік тілдің рөлі туралы дөңгелек үстелдер өткізілді. Қатысушылар лингвистер, ғалымдар, судьялар, мемлекеттік органдардың өкілдері болды.

Қазақстан халқы тілдері күні аясында Қазақстан халқы Ассамблеясының, «Қазақ тілі» қоғамының және мамандардың қатысуымен облыстық «Тіл – рухани қазына» іс-шарасы өтті. Мерейтойлық даталар-Абайдың 180 жылдығы, Ахмет Байтұрсыновтың туған күні атап өтілді. Бағдарламаға марапаттар, көрмелер («Абай әлемі») және концерт кірді. Сондай-ақ, қазақ тілінде 40-қа жуық команда жинаған «Bizdin Oskemen Quiz» зияткерлік ойыны өткізілді.

2025 жылы ШҚО мәдениет басқармасы, кәсіпкерлер палатасы, Сауда департаменті және «Қазақ тілі» облыстық филиалы ынтымақтастық туралы Меморандумға қол қойды. Оның аясында кәсіпкерлермен мемлекеттік тілдің мәртебесін және көрнекі ақпараттың сауаттылығын арттыру бойынша жұмыс жүргізілуде (жарнама, мәзір және т.б.). Облыс бойынша әлеуметтік желілерде 200-ден астам іс-шара өткізілді.

2025 жылғы қарашада «Жансалақов» ЖК әлеуметтік зерттеуі мемлекеттік тілді меңгерген халықтың үлесі 64,5% - ға жеткенін көрсетті.

Нәтижесінде «Мемлекеттік тілді меңгерген халықтың үлесі» нәтижесінің көрсеткіші жоспарлы мәнге 64,5% жетті.

Мақсат 10. Қоршаған орта сапасын тұрақтандыру және жақсарту (1 нәтиже көрсеткіші орындалды, 1 нәтиже көрсеткіші орындалмады).

2025 жылы «Қазмырыш» ЖШС, Үлбі металлургия зауыты және Өскемен ЖЭО Өскемен металлургия кешенінде шығарындылар мониторингінің автоматтандырылған жүйесін енгізу бойынша жұмыстар орындалды.

Сонымен қатар, есепті кезеңде мырыш торттарын тікелей шаймалауға көшумен өндірісті жаңғыртуға бағытталған «Гидрополимет» цехының құрылысы жобасы іске асырылмаған.

«Қазмырыш» ЖШС ақпаратына сәйкес, балама іс-шара ретінде «вельцпечтердің газдарын тазартуға арналған скруббер құрылысы» жобасы қарастырылған. РМК «Казцинк» ЖШС. Жоба мырыш оксиді (ZnO) негізіндегі күкіртсіздендіру процесі бойынша вельцпечтің әлсіз күкіртті технологиялық газдарын тазарту технологиясын енгізуді көздейді. Осы шешімді іске асыру Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 19 қазандағы № 921 қаулысымен бекітілген «мырыш және кадмий өндірісі» анықтамалығының 31ДТ сәйкес № 0044 шығарындылар көзі бойынша күкірт диоксиді шығарындыларын 500 мг/нм3 деңгейіне дейін төмендетуді қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Күтілетін экологиялық тиімділік бойынша жоба «Гидрополимет» жобасымен салыстыруға болады.

2025 жылдың қорытындысы бойынша «Атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларын азайту» нәтижесінің көрсеткіші 39,5 мың тоннаны (жоспар -37,4 мың тонна) құрады, оның ішінде «Қазмырыш» ЖШС ЖМК - 24,6 мың тонна, «ЖЭО ӨК» АҚ - 14,9 мың тонна.

Қазақстанның мемлекеттік орман қорының жалпы ауданы 30,9 млн. га, 10% немесе 3 млн. га құрайды, оның ішінде Шығыс Қазақстанға тиесілі.

Өңірдің ормандылығы 16,5% – ға, орташа республикалық көрсеткіш-5% - ға бағаланады.

2025 жылы облыстың ормандарды молықтыру және орман өсіру көлемін ұлғайтудың кешенді жоспарын іске асыру мақсатында мемлекеттік орман қоры аумағындағы орман шаруашылығы мекемелері 15,7 млн. дана көшет отырғыза отырып, 3 309 га алқапқа отырғызуды орындады.

2025 жылдың қорытындысы бойынша **«Орманмен қамтылған жерлер алаңы» нәтижесінің көрсеткіші жоспарлы көрсеткішке жетті.**

2025 жылғы 13 қазаннан 27 қарашаға дейінгі аралықта Шығыс Қазақстан облысы бойынша тексеру комиссиясы «Шығыс Қазақстан облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспарының іске асырылуын аралық бағалау» аудиторлық іс-шарасын өткізді.

Шығыс Қазақстан облысының әкімі

Н. Сақтағанов

Экономика және бюджеттік жоспарлау
басқармасы басшысы

Н. Маратов

